

גמ"ר 13223/12/16 - מדינת ישראל נגד אלדר קורול - נוכח

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

24 ספטמבר
2020

גמ"ר 16-12-13223 מדינת ישראל נ' קורול

לפני כבוד השופט אילת גרבוי

מדינת ישראל
המאשימה
עו"י ב"כ עזה"ד אדים סיגל - פמ"ד

נגד
הנאשם
אלדר קורול - נוכח
עו"י ב"כ עזה"ד שי יניר

פרוטוקול

גזר דין

1. ביום 16.12.29 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המיחס לו ביצוע עבירות של גרים מות ברשנות, נהייה ברשנות וגרימת חבלה של ממש, נהייה במהירות בלתי סבירה וסתיה מתיב הנסעה.

הנאשם כפר בעובדות המיחסות לו על פי כתב האישום.

בשלב מסוים לאחר מכן תוקן כתב האישום, וביום 19.1.2021 ולאחר שהוחל בשמיית הראיות, הוגש בין הצדדים הסדר טיעון, והוגש נגד הנאשם כתב אישום מותוקן לצורך הסדר הטיעון כאמור.

בנסיבות אלה חזר בו הנאשם מכפירתו, והודה בעובדות כתב האישום המותוקן, והורשע בעבירות נשוא כתב האישום המותוקן.

בטרם נשמעו הטיעונים לעונש, ביקש ב"כ הנאשם כי ינתנו על הנאשם תסקير שירות מבחן וחווות דעת הממונה על עבודות השירות.

2. כאמור כפי שצוין בתחילת, הנאשם כפר בעובדות המיחסות לו בכתב האישום ובטרם ניתן מענה לכתב האישום, העלה טענות מקדמיות. סופו של יומם כפר הנאשם בעובדות המיחסות לו בכתב האישום והתיק נקבע לשמיית הראיות.

רק ביום 17.12.28 החול בהליך בשמיית הראיות שנמשך עד ליום 28.2.18 במהלךו נשמעו מספר עדים. עם הגשת כתב האישום המותוקן חזר בו הנאשם מכפירתו והודה בעובדות המיחסות לו על פי כתב האישום המותוקן.

עמוד 1

© verdicts.co.il - גזר דין

עובדות כתוב האישום המתוון

3. בהתאם לאמור בכתב האישום המתוון, נהג הנאשם ברכב ביום 20.8.19 בשעה 20:30 או בסמוך לכך בדרכו בbara שבע לכוון הביג. במועד זה הטי הנางם ברכבו שני נוסעים נוספים. הנאשם הגיע עם רכבו לכיכר הכנסה לתחנת הקmach, חצה את היכיכר והמשיך לנסוע לכוון הצומת עם רחוב שז"ר. הקטע בו ארעה התאונה הוא כביש עירוני, דו מסלולי ובו שני נתיבי נסיעה לכל כוון, כאשר שטח הפרדה הפריד בין המסלולים. משני צידי הכביש מדרכה מוגבהה. בכךון נסיעתו של הנאשם עוקמה חדה שמאליה אשר תחילתה עוד לפני היכיכר. מהירות המותרת בקטע כביש זה היא 60 קמ"ש, קטע הכביש היה מואר באמצעות תאורת רחוב פעילה, וניתן היה להבחן בתחלת העוקמה ממפרק של 300 מ'.

במועד הנ"ל ממול לכוון נסיעת הנאשם על המדרכה הימנית צעדו ארבעה הולכי רגל, כולם בני משפחה אחת - המנוח זמיר יונה, אשטו נעמי הורביץ יונה, בתו הקטינה - א.י. ומ' א', אחיניתה של נעמי.

ה הנאשם נכנס עם רכבו לתוך העוקמה תוך שהוא במהירות של כ-65 קמ"ש בתוך העוקמה ובמהירות זו אשר הייתה בלתי סבירה בהתחשב בקיום העוקמה, החלק האחורי של הנאשם הוסט ימינה לכוון המדרכה הימנית, ואילו חיזת הרכב עברה לנטייה השמאלי לעבר שטח הפרדה במרכז הכביש.

בשלב זה בניסיון ליצב את הרכב, הנאשם סובב את הרגה ימינה, הרכב המשיך בסטייתו ימינה, עלה על המדרכה הימנית ופגע בעוצמה במנוח, בנעמי ובקטינה. לאחר הפגיעה הרכב המשיך לנوع קדימה על המדרכה. כתוצאה מההתאונה המנוח נחבל חבילות קשות, פונה לבית החולים כשהוא מונשם ומורדם, ונפטר לאחר כשעתיים.

נעמי נחבלה חבילות של ממש, והקטינה נחבלה אף היא חבילות של ממש בדמות שברים ופצעים נרחבים בשתי הרגליים, עברה מספר ניתוחים לקיבוע השברים ואושפזה בבית החולים במשך 14 ימים.

בהתאם לאמור בכתב האישום, הנאשם התרשל בכך שלא האט את מהירות נסיעתו בהתקרבו לעוקמה, מהירות נסיעתו לא הייתה סבירה בהתחשב בכך, סטה עם רכבו ימינה בחודות ואף עלה על המדרכה המיועדת להולכי הרجل.

העבירות אשר יוחסו לנางם הן גרים מוות בירושלים נהייה ברשנות וגרימת חבלה של ממש.

4. במסגרת טיעוני המאשימה לעונש הובאו ראיות לעונש ובכלל זה העידו אחיו של המנוח - יום טוב יונה, בתו של המנוח - אלונה יונה, מגי מיארה - אחותו של המנוח, בת שבע בלואשטיין - אחותו של המנוח, ומטעם של אלה הוגשו המוצגים שסומנו מב/1 עד מב/4.

במסגרת טיעוני הנאשם לעונש הובאו ראיות לעונש מטעמו ובכלל זה העידו הנאשם, דזיה קורול - אמו של הנאשם, מטעמה הוגש נ/1. וכן נעמי הורביץ יונה - אלמנתו של המנוח.

כמו כן הוגשה אוסף מסמכים מרשות הצבא, מבני משפחה ומחבריו של הנאשם וסומנו נ/2, באותה עת

הוגשה גם מטעם המאשيمة הוראת הפיקוד העליון אשר סומנה מב/5

עוד הוגש תסוקיר שירות מבחן לעניין העונש מיום 19.11.5, הסכםஇיחוי פגיעות, תסוקיר משלים בעניין השאלות שהפנה ב"כ המאשيمة ל验证码 המבחן בדיון מיום 2.1.20, וחווות דעת הממונה על עבודות השירות.

הצדדים הגיעו טיעוניהם לעונש בכתב.

טיעוני המאשيمة לעונש

5. בטיעוני המאשيمة לעונש הפנטה המאשيمة להוראות תיקון 113 לחוק העונשין ולהוראות סעיף 40ב' לחוק העונשין, המתיחס לעקרון ההלימה ולפיו יש לקיים חוסם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

המאשيمة הפנטה לפסיקת בית המשפט העליון לכללים המנחים שנקבעו ביחס לסוגיית העונשה הרואה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית - ולפיהם ראוי לגזר עונש מאסר בפועל, ופסילה לתקופה הולמת וזאת בשל עיקרון קדושת החיים ושיקולו הרתעה, כאשר בדרך כלל נסיבותו האישיות של הנאשם אין בעלות משקל, וזאת לצד קביעת דרגת הרשלנות.

המאשيمة הפנטה לפסיקה רלוונטית בעניין זה.

עוד הדגישה המאשيمة את הערכיים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירות, כאמור עקרון קדושת החיים ושמירה על בריאות ושלמות גופנית של משתמשים בדרך, המאשيمة אף צינה את החבלות הקשות שסבלה בתו של המנוח.

6. באשר למידת רשלנותו של הנאשם הפנטה המאשيمة בפרק המתיחס לנסיבות הקשורות ביצוע העבירה ומידת רשלנותו של הנאשם, אך כי דרגת רשלנותו של הנאשם הייתה גבוהה שכן לא מדובר ברשלנות רגעית או נמוכה, הנאשם הכניס עצמו למצוות מסוכן מכך אשר בהתקרבו לעקומה שמאלה, נהג את רכובו ב מהירות בלתי סבירה אשר אף עלתה על המהירות המותרת באותו קטע כביש, עם סטיית הרכב עליה על המדרכה ופגע בהולכי הרגל על הՃרכה.

ב"כ המאשيمة הפנטה לפסיקה הרלוונטית ביחס לכך כי הנאשם לא סיפק הסבר לסייע סטיית הרכב מנתיב נסיעתו, ועל כן מדובר בدرجת רשלנות גבוהה. הנאשם חרג מחובטו לנוהג את הרכב ב מהירות סבירה המתאימה לתנאי הדרך ובמיוחד לאור העובדה כי בעת התאונה היה נהג חדש וצעיר, קיבל את רישון נהיגתו מספר חדש לפני התאונה, ועובדת זו יש בה כדי להטיל עליו חובת זהירות נוספת בשל חוסר ניסיונו בנהיגה ובהיותו נהג חדש עליו להקפיד הקפדה יתרה על חוקי התנועה.

ב"כ המאשيمة הפנטה לפסיקה בנוגע למدينויות העונשה בעבירות של נהיגה ב מהירות בלתי סבירה וסטייה מנתיב, ואף ביחס לעונשת נהגים חדשים וצעירים.

סוף של יום צינה המאשيمة כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 עד 24 חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה בפועל בין 10 ל-15 שנים, קנס ופיצוי למשפחה המנוח.

עמוד 3

7. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בסיכון כי בהתחשב בנסיבות האישיות של הנאשם ובויתו אדם צעריר נורטטיבי, העונש הסופי צריך להימצא בשליש התחתון שהוצע על ידי המאשימה, אך אין להקל עם הנאשם מעבר לכך, ואין להטיל עליו עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות.

המאשימה עוד הפנתה למסקירת השירות המבחן בעניינו של הנאשם, תוך ציון כי השירות המבחן מבקש להקל עם הנאשם באופן שאין לו תקדים בפסיכיקה, ولو המקרה ביותר, וכי המלצה השירות המבחן עומדת בסתריה גמורה גם לפסיקה המנחה בכל הנוגע לעונשת נהגים צעירים, ובכל מקרה בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצות השירות המבחן.

לטענת המאשימה שירות המבחן התמקד באופן בלעדי בנסיבות האישיות של הנאשם ובצורך לשיקומו, ונתן משקל רב להסכםஇיחீ פגיעות שנערכ עמו אשרו של המנוח, אך אין כל התייחסות לשיקולים הקשורים לאינטרס הציבור למלחמה בתאותות הדרכים, לצורך בהרעתה היחיד והרבבים, ואין בה כל התייחסות לנזק שנגרם למשפחה המנוח.

8. עוד צינה המאשימה כי לא ניתן הסבר מניח את הדעת מודיע לא נועשתה לשירות המבחן פניה לבני משפחת המנוח, ולא נערכה בדיקה עם רשות הצבא המוסמכות כיצד הטלת עונש מאסר בפועל ישפיע על שירותו הצבאי של הנאשם.

9. באשר לשיקולי השיקום, צינה המאשימה כי אלה אינם חזות הכל ובצדדים ניצבים שיקולי הגמול וההרעתה.

עוד צינה המאשימה כי אין להשיט על הנאשם עונש של עד 9 חודשים מאסר בדרך של עבודות שירות, שכן עונשה זו אינה משקפת את מתחם הענישה, ולתיקון בעניין זה אין כל תחולה ואין רלוונטיות ביחס לתיק זה, שכן מדובר ברשלנותו של הנאשם ברף הגבווה.

עוד הפנתה המאשימה לשינוי בתיק זה, על אף שכתב האישום הוגש בתוך פחות ממחמשה חודשים לאחר התאונת, ובתיק נשמעו מספר עידי תביעה, והדוחות נבעו מבקשות שירות המבחן להעמיק את בדיקתו ביחס לנายนם ולא חל כל שינוי בליך מוצדק בשמיינט התיק.

עוד טענה המאשימה כי יש להשיט על הנאשם פיצוי להוריו, אחיו ובתו של המנוח לאור הנזק העצום שנגרם להם, הכל על פי חלוקה שיקבע בית המשפט.

טייעוני הנאשם לעונש

10. לטענת ב"כ הנאשם רף הרשלנות אשר יש לייחס לנายน הוא רף רשלנות נמוך - עד בינוני, שכן התאוננה נגרמה בשל רשלנותו הרגעית של הנאשם, כאשר הנאשם נהג במהירות של 65 קמ"ש במקום 60 קמ"ש וכי מדובר "בחריגת קללה שבקלים" (צל - "שבקלות"), וכי אין מדובר בהחלטה מכוונת להפרת את חוקי התנועה.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה המתייחסת למידת הרשלנות של נוג בجرائم תאונת דרכים, ולפיה לכואורה לא בכל מובן מדובר ברשלנות בדרגה גבוהה.

עוד ציין כי אין מדובר בנסיבות מהירות מופרחת באופן בולט, שאינה מתאימה לתנאי הדרך ובהתאם להנחיות פרקליט המדינה, אין לייחס לנאנם נסיבות המעידות על מודעותו לבצע העבירה וכי הענישה המתאימה במקרים אלה כאשר אין מדובר בנסיבות מופרחת באופן בולט, איננה עונש מאסר בפועל.

11. **בטעוני הנאשם לעונש התיחס לשאים ראיתיים, ואולם יצוין ויודגש כבר כתע כי אין מקום להתייחס לשאלת זו, שכן הנאשם הוודה בעובדות כתוב האישום המתוקן ועל כן ההפנייה לשאים ראיתיים אינה רלוונטית ואין להתייחס אליה.**

עוד ציין ב"כ הנאשם כי אין להחמיר עם הנאשם בשל ניהול הליך הוכחות שכן ניהולו לא היה לשווה, נכון תיקון האישומים כאמור בו. גם בעניין זה יצוין בקצרה כבר כתע כי בעובדות כתוב האישום שונים אך במובן זה שיווסה לנאנם נהיגה בנסיבות של 65 קמ"ש במקום 70 קמ"ש, כפי שיוחסה לו מהירות בכתב האישום המקורי, אך עדין בעובדות כתוב האישום לא נתנו ביטוי לסייעת הנאשם נסיעתו, אשר גרמה לתאונת הדרכים.
(על כן יורחב בהמשך).

12. הנאשם הפנה למתחם הענישה בעבירות של גרם מוות ברשלנות כאשר רף הרשלנות נמור עד בינו לבין רמת הרשלנות הנמוכה, יחד עם לקיחת האחריות המלאה, (גם בעניין זה יורחב בהמשך לעניין המועד בו נטל הנאשם אחריות על מעשיו) ונסיבותו האישיות של הנאשם, ולפיו ראוי להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל ולהטיל עונש בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה בעניין זה.

13. ב"כ הנאשם סקר את נסיבותו האישיות של הנאשם ואת האמור בתסקירות השירות המבחן ולפיו שליחתו של הנאשם למאסר עלולה ל寞טט נפשית אותו ואת משפחתו. עוד ציין הנאשם כי יש להביא בחשבון את נטילת האחריות של הנאשם על מעשייו, הנהגותו החיובית, העדר עבר פלילי ועבר תעבורתי וגילו הצעיר של הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנה לתסקירות השירות המבחן וביקש כי בית המשפט יתן משקל הולם ומשמעותי לאמור בתסקירות השירות המבחן, ויאמץ את המלצותיו ומסקנותיו בכל הקשור לריצוי עונש מאסר על דרך של עבודות שירות.

כמו כן הפנה להליכי הצדקה שהתקיימו בין הנאשם ובין אלמנתו של המנוח אשר בחרה לסלוח לנאנם. הנאשם הפנה למסקנות הוועדה הציבורית לבחינות מדיניות הענישה והטיפול בעברינים (ועדת דורנו) אשר בchnerה את נושא הענישה כאמור, ובעקבות המלצתה הוארכה תקופת הענישה של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, משישה חודשים לתשעה חודשים.

לטענת הנאשם בטיעוני לעונש, תוצאותה הטרגית של התאונה הקטלנית היא יסוד מיסודות העבירה ולא מאפיין

מחמיר של העבירה, וכי אין קשר בין החומרת הענישה לבין הצורך בהרעתם הרבים.

ב"כ הנאשם הדגיש את דבריו של הנאשם לפני בית המשפט במסגרת טיעונו לעונש, אשר דבר מדם ליבו להעביר מסר ולפיו מדובר בטרגדיה גם למשפחתו שלו לצד הטרגדיה שנגרמה למנוח ולמשפחתו, וכן את דבריה של אלמנתו של הנאשם, בין היתר כי חיסס להתנהגו של הנאשם מיד לאחר התאונה.

עוד טוען ב"כ הנאשם כי יש להביא בחשבון את חלוף הזמן הרב מאז התאונה וכן את עמדת אלמנת המנוח.

בסיומו של דבר ביקש ב"כ הנאשם לגוזר את דיןו של הנאשם למאסר בדרך של עבודות שירות לתקופה בת תשעה חודשים, לצד רכיבי ענישה נוספים.

דין

מדיניות הענישה הנוגנת והערכיהם המוגנים

14. מלאכת גזרת דין של אדם קשה היא ביותר, וקשה היא שבעתיים עת נדרש בית המשפט לגוזר דין של אדם נורטני לחלוון, אדם צער - חיל בשירות צבאי בעת התאונה, אשר כתוצאה מביצוע עבירה התעבורה, קופחו חייו של אדם אחר - בעל ואב לילדים.

בהתאם לכך, יפים הדברים שנאמרו בעניין ע"פ 1319/09 **משה כהן נ. מ"י**, בו הפנה כלפי השופט גرونיס (כתוארו אז) לאמרתו של כלפי השופט מ. אלון בע"פ 344/81 **מ"י נ. סgal, כי:**

"מדדית מידת העונש קשה היא לשופט כקריית ים סוף".

וככל וחומר במקרה בו נגרם מוות של אדם כתוצאה ממעשה רשלנות.

שם ציין כלפי השופט גرونיס כי אולי יהיה במקרה כי ביטוי זה הפך קליישאה, אך במקרה הנוכחי (שם) מדים אכן היבט את הקושי בגזרת הדין, ולא מיותר לציין כי גם בעניינו המלאכה קשה היא באופן מיוחד.

15. עבירות התעבורה ובמיוחד תאונות הדרכים הקטלניות הין אירועים נפוצים מאד בכביש הארץ, עד כי התחשוה השוררת ב הציבור הינה כי לא נעשה די בכל הנוגע למניעת תאונות הדרכים וצמצומן ובתחום ההרעתה והגמול הנובעים מהענישה לכואורה בbatis המשפט בעבירות מסווג זה.

יחד עם זאת, לעולם יוכרע וייגזר דין של אדם בהתאם לנسبות המקירה ולנסיבות האישיות של הנאשם. כך נפסק בין היתר בرع"פ 6155/06 **מדינת ישראל נ. מורה אבו לבן** (פורסם בנבזה) (על אף שפסק הדין אינו לעניין עבירות גרים מסוות בירושלים):

"ברם, בית משפט זה חוזר והדגיש - ולא רק בעבירות מן הסוג בהן חטא המבקש

(נהוגה בזמן פסילה - א.ג) כי מלאכת הענישה הינה אינדיבידואלית. בבואה לגזרו את הדין ישנה חשיבות רבה לכך שהערכאה הדינונית תפועל את שיקול דעתה ותתחשב בין היתר בסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיה של העיטה. "מдинות ענישה כללית ועקרונית לעולם לא תוכל לבוא תחת שיקול דעתו של בית המשפט בערכאת הדין ובנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם המוחך שהורשע בדיינו" (רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ. מדינת ישראל, טרם פרסום מיום 12.2.06).

ואולם אין להטעם ממדיניות הענישה ומרקע הענישה המקובלות בעבירות מסווג זה ולבחון בכל מקרה את קיומם או העדרם של החריגים לכלל.

16. הרצון והצורך של כלל הגורמים הרלוונטיים המעורבים במניעת תאונות הדריכים ומצטצום תוצאותיהם הקשות, מול הצורך לאזן בין כלל רכיבי הענישה ושיקוליה, יוצרים מתח מתמיד המקשה אף הוא על מלאכת גזירת הדין.

17. בע"פ 6755/09 ארץ אלמוג נ. מדינת ישראל (פורסם בנבזה)מנה בית המשפט העליון מפי כב' השופט הנדל, את שלושת הכללים המנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרים תאונת דרכים קטלנית בירושלים.

האחד, ראוי לגזר על הנאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלΗוג לתקופה הולמת, בשל עקרון קדושת החיים ושיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל נסיבותיו האישיות של הנאשם אין בעלות משקל כבעירות אחרות המלצות בכוונה פלילית בשל אופיה של העבירה וביצועה השכיח על ידי אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

בית המשפט מדגש עוד כי אין להטעם מרוח התקופה ונסיבות הזמן בו ניתן פסק הדין. כפי שציינתי הנהוגה שתוצאותיה קטלנית הינה אירוע כה נפוץ, ועל כן בתוי המשפט מצוים להחמיר עם עבריני תנוצה ולהרחיקם מהכ泚ש לתקופה רואיה.

18. לצורך ההכרעה בשאלת הענישה הראויה יבחן לפייך בית המשפט את עניינו של הנאשם הספציפי תוך בחינת נסיבות ביצוע העבירה, רף הרשלנות, תוכנת המעשה, עמדת שירות המבחן, עמדת משפחת המנוח (אם הובאה לפני בית המשפט), עברו התעבורתי והפלילי של הנאשם, נסיבותיו האישיות של הנאשם, ואישיותו.

באשר לעבירה זו של גרים מות ברשלנות התייחסה ההחלטה בהרחבה כפי שיפורט להלן.

19. בע"פ 783/07 חאלד עתאבה נ. מ"י, הפנה בית המשפט לעניין שנדון ברע"פ 548/05 לין נ. מ"י, שם ציינה כב' השופטת פורקצ'יה, כי:

"תאונות דרכים קטלניות המקפדות חי אדם בכבישי הארץ, הן לצערנו, תופעה שכיחה האוכלת ארץ יושביה"

ובהמשך פסק הדין:

"על כך אין צורך להזכיר מילויים; עינינו הרואות יום יום ושבוע שבוע. מכאן המדיניות השיפוטית הננקטת, שכן שוב בדברי השופט פורקצ'יה שם - "לנקיית יד עונשיות קשה ומחמירה ישנה השפעה מרתקעה על הנוהגים בכביש, ויש בה כדי לקדם את הטמעתה של מודעות ציבורית בדבר החובה לשמר כללי זהירות כדי להגן על חי אדם ושלמות גופו".

20. בע"פ 2365/07 **אמיר דוד פרץ נ. מ"י**, הדגש בית המשפט, תוך אישור 15 חודשים מאסר בפועל על נג恨 אשר הורשע בעבירה של גרים מוות בירושלים, הדברים אלה:

"noc'h ribovi תאונות הדרכים הקטלניות, המתרכחות כמעט מיד יום ביום וגובות את חיים של קורבנות רבים, הביע בית משפט זה את הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתקעה לפני אלו הנוהגים בירושלים וחוסר אחריות בכבישים" (ראו: ע"פ 8382/03 חילף נ' מ"י, פ"ד נח(2) 139, 142-143 (2003) (להלן: עניין חילף); ע"פ 360/07 ויסמן מ"י (לא פורסם, 24.6.07) בפסקה 12 (להלן עניין ויסמן); ע"פ 2247/2007 ימינוי נ. מ"י (לא פורסם 12.1.11) בפסקה 76). ברוח הדברים אלו כתב השופט אליו בעמ"פ 11786/04 אבו טריף נ. מ"י (לא פורסם 5.9.05) כי:

"בתוקפה בה התאונות הקטלניות הפכו, למehrha הדאה, לתופעה המתרכחת כמעט בכל יום, מצווה בית המשפט לומר את דברו בדרך הענישה, כדי לטעת בתודעתם של נהגים את החובה לנוהג בזהירות, תוך הקפדה על הכללים המתחייבים מהדין" (פסקה 8 לפסק דין).

ובהמשך ציטוט מע"פ 5787/04 **שחדה נ. מ"י**:

"תאונות הדרכים המתרכחות בכבישי הארץ חדשניים לבקרים בשל נהיגה רשלנית או פזיזה, גובות מחיר מיידי בנפש ובכבר נפסק על ידינו לא אחת כי אין מקום לענישה סלchnית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתקע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הרואה" (פסקה 3 לפסק דין).
מדיניות הענישה המחמירה והמרתקעה באלה לידי ביטוי בכך שעל פי רוב ההרשעה בעבירות גרים מוות בירושלים ותאונות דרכים מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל
ופסילת רישון לתקופה ממושכת".

בעניין זה הוסיף בית המשפט כי על רקע מדיניות הענישה המחייבת בה יש לנ��וט כלפי מושיעים בתאותות דרכים שתוצאתהן קטלניות, הגיע בית המשפט לכל מסקנה שענישה של 15 חודשים מאסר בפועל הוא עונש ראוי והולם, שאינו חורג מרף הענישה המקובל במקרים דומים של גרים מתוות בירושלים.

.21. בע"פ 1967/05 אופיר ברהום נ. מ"י חזר בית המשפט וצין לאחר אישר עונש מאסר בפועל של 15 חודשים מאסר בפועל, בדברים אלה, המתיחסים בין היתר לאיפיו המושיעים בעבירות אלה.

"לא גילינו בעונש זה פגון של חומרה. התאונה בה הייתה מעורב המערער גרמה לקייפוד פטיל חיים של שני הולכי רגל, והוא נגרמה לא עקב פגעי מגן האויר, תנאי התאורה או שדה ראייה מוגבל שהקשו על המערער. נחפוץ הוא, עתה שוב אין ספק כי לתאונת זו הוביל מה שמכונה ה"גורם האנושי", והוא היתה נמנעת לו רק מילא המערער את החובות המוטלות מכח הדיין על נהגו של הרכב מנועי..."

המערער, כמו נהגים רבים החוטאים בעבירות על פי דיני התעבורה, הימם לרוב אנשים נורמטיביים שעקב רשלנותם בנהיגת המיטו על הזולות ועל עצם אסון שעתיד לשנות את חייהם מן הקצה. מנקודת השקפה זו ניתן לומר שכלייאתו של המערער אינה דרישה לצורך הרטעתו, במיחוד לנוכח עונש הפסילה שהושת עליו. אולם, הענישה אינה מכוonta רק כנגד המערער, וכן מחייב דמים כבד בעניין של יומ-יום, חייבים בתם המשפט, לצד פעילותם של גורמים נוספים, להרטיע ערריינים בכח בתחום זה גם בדרכ הענישה. אכן, לעולם יהיה מצויה בית המשפט לתת את דעתו גם לנסיבות האישיות של הנאשם המוטד בפניו, אולם, אנו סבורים שאת המלצה זו עשה בית המשפט המחויז, שבסופה של יום מצא דרך לאZN בעונש שגור בין השיקולים השונים להם היה חייב להידרש".

(ההדגשה אינה במקור - א.ג.).

.22. בע"פ 7434/04 חוסאם ابو אלקיען נ. מ"י אישר בית המשפט ענישה של 30 חודשים מאסר בפועל וצין כי ריבוי העבירות והקטל בכבישים מחיבע ענישה חמירה, וזאת על מנת להילחם בנוגע זה של תאונות הדרכים אשר גובה קורבותן רבים מזה זמן רב בכביש הארץ וכי העונש שהוטל על המערער מזמן את שיקולי הענישה הרואים, והולם את הנسبות ואינו חורג לחומרה במידה המצדיקה את התרבותות בית המשפט:

בע"פ 6544/07 נizar Gramant N. M"Y, אישר בית המשפט 18 חודשים מאסר בפועל וצין כי:

"את התאונה ותוצאתה הקשה היה המערער למונע בנקול ומשלא עשה כן, רובץ לפתחו נטל קשה של שם אשר היה צריך למצאו ביטוי גם ברמת הענישה שננקטה נגדו."

בהמשך ציין בית המשפט כי תאונות הדרכים הפכו זה מכבר נגע ממשיר אשר גבה וגובה את מחירו וח"י אדם

והרס חי משפחות הקורבנות, וכן נגע זה יש להלחם גם בדרך של השתטם של עונשי מאסר, ובמיוחד בהם מקרים בהם רשלנותו של הנהג כה מופלגת בחומרתה.

בית המשפט הדגיש כי בגזרת דין זו גם מבחנו של בית המשפט, המצווה להתאים את אמצעי העונישה בהם נקט בעבר כדי לחתם מענה הולם לחוליה של החברה בהוויה.

.23 בע"פ 3359/04 גאנם נ. מ"י, ציין בית המשפט כי הוא עր לכך שהטלת עונש מאסר כרוכה בקשהים לא מעטים לנаг ואולם, מנגד ניצבת תופעת הקטל בדרכים, אשר ממשיכה לגבות את מחיר הדמים כמעט يوم יום, כאשר האשם בחלק לא מבוטל של נטל זה רובץ לפתחם של האוחזים בהגהה.

בע"פ 634/19 שמעיה יהודה גבאי נ. מ"י, ציין השופט אלרון דברים אלה:

"**במקרה קודם עמדתי על הצורך בעונישה הולמת ומחמירה על עבירות של גרים מות בתאונת דרכים, והדברים יפים גם לכאן:**

"**מאות בני-אדם מוצאים את מותם מדי שנה בכבישים. אין מדובר בידי הגורל בלבד: לא אחת תאונות קטלניות מתרכשות כתוצאה מקלות דעתם של נהגים הנוטלים סיכונים בלתי סבירים ומפרים את הוראות כללי התעבורה על מנת לקצץ את משך זמן נסיעתם עד להגעת למבחן חפצם.**

בית משפט זה שב והדגיש את הצורך בעונישה מחמירה ומרתיעה בין עבירות תעבורה המביאות לגדיותם של חי אדם בטרם עת.

מדיניות עונישה זו נחוצה לשם הרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות תעבורה ומפני נטילת סיכונים בלתי סבירים אשר יש בהם כדי לסקן חי אדם. בכך, תורמת מערכת המשפט את חלקה במאבק המתמשך בתאונות הדרכים הנගבות קורבנות כה רבים כענין שבשגרה ...

זאת ועוד, נקבע כי על רמת העונישה בגין הרשעה בעבירות תעבורה קטלניות להלום את חומרת המעשים ותוצאותיהם - ואילו נסיבותיו האישיות של נאשם במקרים אלו מתגמדות לנוכח התוצאות הקשות להן גרם" (ע"פ 4908/18 אל עס"וי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (7.11.2019)).

.24. בת.פ (מרכז) 15-09-10871 מ"י נ. חגי עמר, ציין בית המשפט המחויז דברים אלה:

"**יודגש כי לנואמת יוכהה עבירת הריגה והיא הורשה לאחר ניהול הכוחות בעבירה של גרים מות רשלנות.**

העונישה במרקבי גרים מות רשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסוקין ככל בנאים נורטטיביים שמדו והתרשו בהיסח דעת. ודוק, משקופחו חי אדם רשלנותו של הנהג, המדיניות השיפוטית היא מאסר בפועל, בהיעדר נסיבות אישיות חריגות מכך המצדיקות זאת (רע"פ 2996/16 טטיאנה

גאייאזוב נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报]. בית המשפט העליון בפסקתו הנוכח כי התחשבות בנסיבות אישיות לפטור מאסר בפועל תהא במקרים חריגים ותוך הבאה בחשבון של מידת הרשלנות".

.25 בעפ"ת (ח"י) 19-03-71336 ספייה נ' מדינת ישראל, חזר בית המשפט ומצין כי:

"אם לסכם את הדברים עד כה, בר依 שנסיבות של כל מקרה ו מקרה שונות, אולם המגמה הברורה בפסקת בית המשפט העליון היא שבין גרים מות בניהגה רשלנית, יש לגוזר עונש מאסר לריצוי בפועל, כתיקופת המאסר תלויה בנסיבות המוחדות של כל מקרה". (ההדגשה אינה במקור - א.ג.).

גם בעפ"ת (נ"צ) - 18-07-15041 עלי שלבי נ. מדינת ישראל חזר בית המשפט ומדגיש כי:

"אין חולק בדבר מדיניות הענישה המחייבת בעבירות מסווג זה. לא אחת נקבע, כי הכל, העונש הראו למי שגרם למותו של אחר בשל רשלנות שבניהגה, הוא מאסר לריצוי בפועל מאחריו סורג ובריח (ראו - למשל: רע"פ 2955/12 פלונית נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (26.6.12)) וכי, השחת מאסר לריצוי בעבודות שירות הוא חריג. קדושת החיים והצורך להילחם בתאונות דרכים מחיברים ענישה חממית גם כאשר עסקין באנשים נורטטיביים ומן המפורסמות הוא, שלא אחת אנשים כאלה מצויים עצמם מעורבים בתאונות דרכים קטלניות. יפים לעניין זה דברים שנאמרו ברע"פ 548/05 לוי נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (19.1.2006), והפסקה המוצכרת שם:

"כל עוד בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרים מות ברשלנות בתאונות דרכים (ותאונות אחרות), דין של המורשיים בעבירות אלה- מן הסתם- הם אנשים מן היישוב, מה שקרו נורטטיביים, אלא שנמצא לבתי משפט לנסות להרטיע את הנוהגים בכביש מעבירות על-ידי המודעות כי אם יתרשלו ויפגעו בחולת, דין מאסר. נוכח ההפקרות המרובה בכבישים, קיופדם של חי אדם, השבר הנורא שאין לו רפואי ואיתוי הפוקד את משפחות הקורבנות, ותחושים האין אונים החברתי אל מול המס שגובה תאונות הדרכים מחברה שאינה חסירה קורבנות בטror ובקרב, מבקשים גם בתם המשפט לתרום תרומה צנואה בדמות גרי הדין המוחמים" (ראו גם: ע"פ 783/07 עתבה נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (07.09.2007); רע"פ 14/8992 רפאל נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (20.1.2015)).
(ההדגשה אינה במקור - א.ג.).

יוצא כי, אמת המידה העיקרית בעבירה זו, היא דרגת הרשלנות וכי, יש ליתן משקל

מעט לנסיבות האישיות, הן בשל עקרון קדושת החיים ושיקולי הרטעה, והן בשל אופייה המיחד של העבירה וביצועה השכיח על ידי אנשים נורמטיביים. קרי, הכליל הוא מאסר לריצוי בפועל וחריגה מהכלילgium تعשה במרקם חריגים בהם מדובר ברשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן המצדיקות עונש מקל יותר. כך נפסק בע"פ 6358/10 מוחמד קבאה נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (24.03.11):

"גירת מוות ברשלנות בתאונות דרכים מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל ופסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת עם זאת, יש לשקל כל מקרה על פי נסיבותיו המיחודות ונסיבותו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראוייה ביןין לבין מדיניות הענישה האמורה".

.26 בע"פ 67521-03-19 ראמי בן צאלח סעید נ. פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש, שניתן אך לאחרונה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, אלו הפנו שני הצדדים, חזר בית המשפט והציג כי בשורה ארוכה של פסקי דין שניתנו בשנים האחרונות הבHIR בית המשפט העליון כי בכלל, דין של מי שהורשע ביצוע עבירה של גירת מוות ברשלנות בתאונות דרכים הוא של מאסר בפועל מאחריו סORG וברית. יחד עם זאת, שיטת הענישה בישראל דוגלת בעיקרן באינדיבידואליותה בענישה ובית המשפט מצווה לבחון בכל תיק ותיק, אף בヅירה זו של עבירות, את נסיבות ה"מעשה" וה"עשה". כך גם בדרישה שללהה בתיקון 133 לחוק העונשין כי את עיקרונו ההלימה שנקבע בעיקרו מנהה בענישה נדרש בית המשפט לבחון בשים לב, לנסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם אל מול העונש שקבעו. (ההדגשות כולן אין במקור - א. ג.).

.27 בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם המשקף רמת רשלנות גבוהה לרוב מתחיל מ-12 חודשים:
מאסר:

"כפי שהזכירתי לעיל, על פי ההלכה הפסקה, לרוב העונש ראוי למי שהורשע בגיןמת מוות ברשלנות, הוא מאסר בפועל, וזאת נוכח התוצאה הקשה של קיפוח חי אדם, ונסionaה של מערכת המשפט לתרום תרומה למלחמה הקשה בנוגע תאונות הדרכים. ההחלטה העקבית בעניין זה לא התעלמה מכך שמדובר בעבירה מיוחדת, שבה היסוד הנפשי הנדרש הוא רשלנות בלבד; או מכך שלרוב עברי העבירה הם אנשים נורמטיביים, לעיתים נעדרי עבר תעבורתי משמעוני, אשר העובדה שגרמו למות אדם בדרך כלל גורמת להם לטלטלה נפשית עצה; ולמרות כל שיקולי הקולא, נקבע כי לאור עקרון קדושת החיים, מדיניות הענישה הרואה היא הטלת עונשי מאסר של ממש,
למעט במקרים מסוימות חריגות."

בהמשך מצטט בית המשפט מרע"פ 2842/96 חולון נ. מ"י:

"הקלת בעונש, על ידי השוואתו לעונשים קלים יותר שהוטלו במקרים אחרים, ואףלו דומים, עלולה לפגוע בתפקיד החשוב של מלאכת הענישה במאזן לצמצם את עבריניות התאונה ואת תאותות הדריכים. הקטל הנורא בכבישי הארץ מחייב אותנו להקשות את לבנו ולנהוג עם עבריניים ככלא במידת הדין ולא במידה הרחמים. משמעות הדברים היא שיש להעלות את רמת הענישה בכיוון העונשים המרביים הקבועים בחוק, תוך הפתחת המשקל היחסי של הנسبות האישיות. צר לי על כך, אולם דומני שאיש לא יחולק שהשעה צריכה לכך".

כמו כן הינה בית המשפט הנכבד לדברי כב' הנשייה יפה-כ"ז (כתוארה היום) בע"פ 4208/07 מדינת ישראל נ' ابو שרייקי (27.2.08):

"צוין בפסקה, כי כל עוד עומדת בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרים מות בראשנות בתאותות דרכים (ותאותות אחרות), דין של המושיעים בהן תקופת מאסר אחורי סורג ובריח, והחריגים לכך נדירים. אכן, מרבית המושיעים בעבירות אלה - מן הסתם - הם אנשים מן היישוב, מה שקרו נורמטיביים, אלא שעלה בתי המשפט לנסות להרטיע את הנוהגים בכביש ולהטמיע בהם את המודעות לנוהגה אחרת, וזאת בין היתר על ידי העברת המסר, כי אם יתרשלו ויפגעו בחולת, דין מאסר. נוכחות הפקרות המרובה בכבישים, קיפודם של חי אדם, האסון הנורא שאין לו מרפא הנגרם למשפחות הקורבנות, ותחושת חוסר האונים החברתית אל מול תאונות הדריכים, קבעה הפסקה, שגם על בתי המשפט לתרום תרומה בניסיון לעצור את התופעה זו זאת, כאמור, בדרך כלל על ידי ענישה חמירה שעניירה בפועל.

חברי, השופט ביטן, שואל אם יש בענישה בדרך של מאסר תועלת של ממש והאם ההרטעה פועלת בזרוי דין שעוניינם מאסר המוטלים על אנשים נורמטיביים, ונדמה שתשוביתו שלילית. אלא, שדעתו היא, שהתשובה לכך אינה ברורה ואינה כה חד משמעותית. יחד עם זאת, ברור לי, כי עליינו לשאול שאלה נוספת, והיא האם יש דרך אחרת להרטיע את מופקרים הכביש? לכך השיבה הפסקה, והדבר, עם כל הצניעות, מקובל עלי, כי כל עוד לא עלה רעיון מועיל יותר, חובה בתי המשפט להמשיך במידיניות הענישה חמירה".

.28 כב' השופט שלו מצינו כי גם לאחר תיקון 13 לחוק העונשין, אין בהגדלת תקופת המאסר שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות, כדי לשנות מן ההלכה הברורה ולפיה, עקרון קדושת החים מחיב, בדרך כלל, רצוי מאסר בפועל ממש:

"הדגש בפסקה העקבית של בית משפט העליון במשך השנים נסב על סוג העונש, ולא דווקא על משכו, במקרים לא מועטים, גם עונשים של 6 חודשים מאסר בפועל, לא הומרו לריצוי בדרך של עבודות שירות. (ראו למשל, העונש שהוטל על אחד המבקשים בעניין גיiazוב)."

.29. בית המשפט אף הפנה לרע"פ 2996/13 **נייאזוב ואח' ג. מ"י**, שם דובר בנאים נורמטיביים בעלי נסיבות אישיות לא פשוטות, ועודין נקבע כי אין מקום לשנות מדיניות ענישה הנוגאת:

"**העונשים שהוטלו על המבקשים... משקפים את הצורך במאבק בקיופח חי אדם בדרכים, המהו, למרבה הצער, תופעה שכיחה במחוזותינו, וmdiיניות הענישה משקפת את היחס לקדושת חי אדם. האמת תורה דרכה, כי הענישה במקרי גרים מותם בירושלים בגין תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אונגו קשה, שכן עסקינו כלל בנאים נורמטיביים שמעדו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש וראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שkopדו חייו בשל רשלנות; אליה נcameר הלב. אך במרבית המקדים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחה, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאים מתויסרים אף הם, בכלל וגם בפרשה שלפנינו. כפי שאמרו זאת בת המשפט הקודמים בטיקים אלה שלפנינו, מלאכת גירית הדין בכוגן דא קשה היא מן הרגיל... מכל מקום, בנסיבות אלה של אבדן חיים, לעובדת מותם של הקרבנות ולקדושת חייהם נודעת חשיבות רבה בענישה... על כן התחשבות בנסיבות האישיות לפטור מאסר בפועל תהא במרקם חריגים, וכਮובן תוך הבאה בחשבון של מידת הרשלנות בכל מקרה ספציפי".**

.30. באשר למסקלן של הנسبות האישיות מדגיש בית המשפט כי בפסקה רבה ועקיבית של בתי המשפט נקבע כי בעבורות של **جرائم מות ברשלנות**, נדחק **مكانן של הנسبות האישיות של הנאשם, אל מול עקרון קדושת החיים**. בית המשפט מדגיש כי החריגים להלכה שרים וקיימת נדרים ביותר ועל כן, גם כudson בנסיבות בעלי נסיבות אישיות לא קלות, מרכיבות וקשות יותר מהуниין שנדון שם, נותרו בעינם **עוני מושכים לריצוי מאסר בפועל**. בית המשפט מפנה לרע"פ 3714/15 מילר ג. מ"י, שם דובר באישה בהרion בסיכון גבוהה לאחר שנים של טיפול פוריות ואשר עונש של **10 חודשים מאסר בפועל**, בرع"פ 2955/12 הרמוס ג. מ"י, אשר עונש של **8 חודשים מאסר בפועל** אם חד הורית לשולשה ילדים הסובלים מבעיות שונות, ברע"פ 8576/12 **מזרחי ג. מ"י**, הושת **עונש מאסר של 8 חודשים** אם לשולשה ילדים המציה בהרion וכן בעניין **נייאזוב**, שם דובר באמ לשתי בנות, האחת הסובלת מבעיות רפואיות, הושת עונש של **7 חודשים מאסר בפועל**.

בבית המשפט ציין באותו עניין בו דובר בجرائم מות ברשלנות ואי מתן זכות קדימה להולך רגל מעבר לחיה, כי מתחם עונש הולם של בין 8 עד 14 חודשים ופסילת רישון נהייה שבין 8 עד 15 שנים, והוא מתחם נכוון והולם.

.31. כב' השופט ביטן באותו פסק דין ציין והציג כי מדיניות הענישה הנוגגת בעבורות של גרים מות ברשלנות בתאונות דרכים, היא שיכל יש להטיל מאסר בפועל מאחריו סורג ובריח, **ורק בנסיבות מיוחדות, כשמידת הרשלנות שגרמה לתאונת נמוכה מאד ונסיבות הנאים מרכבות במיוחד, ניתן להמנע מכך**.

עוד הדגיש בית המשפט כי אין מדובר בהלכה חדשה, או בהלכה השנייה בחלוקת בין שופטי בית המשפט

העלין או צו המבוססת על פסק דין אחד או מספר בודד של פסקי דין שניתנו על ידי הרכב שופטים מסוים, אלא:

**"בhalacha וותיקה, מבוססת, מושרשת ועקבית, המשקפת את עמדת בית המשפט

- העלין בכללו".**

בית המשפט מדגיש כי על אף הקשי שבהשחתת מסר בפועל על נאים נורמטיביים, הרי:

"איןני סבור שהאקלים המשפטי בנוגע לעבירות העמלה בכלל ובפרט לעבירת גרים מות ברשנות, השתנה לקולה, ולדעתי הטעמים העומדים בסיס מדיניות הענישה בעבירה גרים מות ברשנות עומדים בעינם והם שרירים וקויימים ואין טעם המצדיק בעת זו שינוי מדיניות הענישה.

אמנם אין לכחש שהטלת מאסר בפועל על אדם מן היישוב על נהיגה רשלנית שאינה קייזונית, שככל אחד עלול להיכשל בה, הכרוכה בקשישים במישורים שונים, אולם מנגד, יש לזכור את הערך הנשגב של קדושת החיים ואת הפגיעה הקשות הנלוות למותו של אדם - לקרבן עצמו, למשפחתו, לסבירתו, לקהילתו ולחברה בכלל. מספר ההרוגים בתאונות דרכים בישראל כבד מנושא. יום יום מצטרפות למעגל נורא זה משפחות חדשות, ילדים, בני זוג, הורים ואחרים, שחיהם משתנים בין רגע ולעתיד. אם אין דרך לאמוד במדויק את השפעת הענישה על היקף תאונות הדרכים החמורות, אולם ברור שמסר של רצינות וחומרה בהקשר זה, נדרש. בסופו של דבר נגdam וחייב להיות לך ביטוי מיוחד בענישה.

על כן יובהר כבר כתת כי בנסיבות אלה, בוודאי אין בידי לקבל את האמור בטיעוני הנאשם לעונש ולפיו מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה נع בין בין מאסר של 6 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות וזאת עד לתקופה בת 9 חודשים, קבוע בתיקון 133 לחוק העונשין.

בעניין עפ"ג ב"ש) 19-09-16213 מדינת ישראל נ. אבנור אברהם חורב, קבע כב' השופט ביתן, לעניין זה, כר:

"מנוסח הדברים בגזר הדין ניתן להבין שבית המשפט סבר שהעובדת שסעיף 64 לפકודת התעבורה קובע שעונשו של מי שנגרם מות ברשנות בתאונות דרכים לא יפחית משישה חודשים, גורמת לכך שעל מתחם העונש ההולם בעבירה זו תמיד להתחיל בשישה חודשים. אין הדבר כך. כידוע, מתחם העונש ההולם מושפע מנתונים קונקרטיים הנוגעים לנسبות ביצוע העבירה ולמידת אשמו של הנאשם. קביעה עונש מינימום בחוק עשויה להשפיע על קביעה החלק התיכון של מתחם העונש ההולם במקרה קונקרטי, אך אין היא מביאה לקביעה איחוד, כללית, של החלק התיכון של מתחם העונש ההולם לאוთה עבירה ללא קשר לנسبות המשתנות."

עוד ניתן באשר לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש, כי במקרים בהם הושתו על נאים עונשי מאסר בדרך של עובדות שירות, דובר ברף רשלנות נמוך ולכל היותר בדרגת רשלנות בינונית, ולא כאשר דבר ברף רשלנות גבוהה. כך גם הדגש בית המשפט בעפ"ת (ח"י) 19-03-71336 **עמרי ספייה נ. מ"י**, כי סקירת הפסיקה מלמדת, כי בקרים בהם רף הרשלנות נמוך, רק אז תשקל האפשרות לריצוי עונש מאסר בדברן עובדות שירות. באותו עניין דובר על רף רשלנות בינוני, ובית המשפט קבע כי במצב עניינים זה אין לשקל השתת עונש של מאסר בפועל בדרך שלעובדות שירות.

באותנו עניין אושרה ענישה של 13 חודשים מאסר בפועל ו-10 שנות פסילה.

33. גם בעפ"ג (ב"ש) 16213-09-19 **מדינת ישראל נ. אבנר אברהם חורב**, חזר בית המשפט וצין כי המרכיבים העיקריים המשפיעים על סוג העונש ומידתו בעבירות גרים מות בתאונת דרכים, הם - הכלל הנהג שבUberה זו מטילים מאסר בפועל, בשל עיקרונות קדושת החיים ושיקולי הרתעה, מידת רשלנותו של הנהג בجرائم התאונה, ונסיבות התאונה - המගלים בעצם את "חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם", שהם חלק מנוסחת עיקרונות ההלימה הקבוע בסעיף 40ב' לחוק העונשין, שלורו נקבע מתחם העונש ההולם, המשפיע בתורו על העונש עצמו, ונסיבותו של הנאשם ונסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירה - המקבלות משקל נמוך יחסית.

בית המשפט מדגיש את השפעות תוצאות התאונה הקטלנית כמובן ביחס למונח שקייפה את חייו, על משפטו וכן על הנאשם:

"جرائم מות בתאונת דרכים היא דבר נורא ואיום למי שנרג, למשפחתו ולסביבה
וגם לנאים ולמשפחתו וסביבתו. בדרך כלל מדובר באנשים מהישוב שעצם
מעורבתוכם בجرائم מותו של אדם גורמת להם לצעוד עמוק ולצעיר כבד, ושליחתם
לכלא מטילת את שגרת חיים. אולם, עיקרונות קדושת החיים והאינטרס החברתי
לצמצם את היקף קורבנות תאונות הדרכים הביא לגיבשו של הכלל לפיו משקופחו
חי אדם מרשלנותו של נהג, יש להטיל על נהג מאסר בפועל, אלא אם כן ישנן
נסיבות אישיות חריגות מאי הצדיקות טיטה לקולא... מطبع הדברים, אורן תקופת המאסר מושפע בעיקר מרמת הרשלנות שגemma לתאונה ונסיבות התאונה."

בע"פ 634/19 **שמעיה יהושע גבאי**, עמד בית המשפט העליון על הצורך בענישה הולמת ומחמירה על עבירה של גרים מות בתאונת דרכים תוך הפניה לדברים שנאמרו על ידי כב' השופט אלרון בע"פ 4908/18 **אל עסיני נ. מ"י**:

"מאות בני-אדם מוצאים את מותם מדי שנה בככיבים. אין מדובר בידי הגורל בלבד: לא אחת תאונות קטלניות מתרכחות כתוצאה מקלות דעתם של נהגים הנותלים סיכונים בלתי סבירים ומפרים את הוראות כללי התעבורה על מנת לקצר את משך זמן נסיעתם עד להגעה למחזח חפצם.
בית משפט זה שב והדגיש את הצורך בענישה חמירה ומרתיעה בגין עבירות

תעבורה המביאות לגדיותם של חי אדם בטרם עת.
מדיניות ענישה זו נחוצה לשם הרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות תעבורה ומפני
נטילת סיכונים בלתי סבירים אשר יש בהם כדי לסקן חי אדם. בכך, תורמת
מערכת המשפט את חלקה במאבק המתמשך בתאות הדרכים הגובנות קורבנות
כה רבים כעוני שבשגרה ...
זאת ועוד, נקבע כי על רמת הענישה בגין הרשעה בעבירות תעבורה קטלניות
להלום את חומרת המעשים ותוכאותיהם - ואילו נסיבותו האישיות של נאשם
במקרים אלו מתגמדות לנוכח התוצאות הקשות להן גרם (ע"פ 4908/18 אל
עס'ו נ' מדינת ישראל, [הורסם בנבו] פסקה 10 (7.11.2019)).

בעניין שמעיה יהושע גבאי, הדגיש כב' השופט סולברג, באשר לנסיבותו האישיות של נאשם, כי חרדה
ודיכאון, קשיים פיזיים ונפשיים, אינם תוצאה מפתיעה כאשר בנסיבות חי אדם עסוקין. בעניין זה אושרה
ענישה של 15 חודשים מאסר בפועל ו-10 שנות פסילה.

34. בעפ"ת (ヅנרת) 18-07-15041 علي שלבי נ. מ"י, סוקר בית המשפט את ההחלטה ומציין בסופו של יומ
כי במקרים של נהיגה רשלנית עת דובר ברף רשלנות "משש נמנע", כלשון בית המשפט, נגזרו על נהגים
עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות (כך בע"פ 1319/09 משה כהן נ. מ"י ורע"פ 548/05
מאירה לוי נ. מ"י).

(רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ. מ"י ורע"פ 4732/02 ענת סורפין - לביא נ. מ"י), במקרים של
רשלנות חמורה יותר נגזרו עונשי מאסר לתקופות ארוכות יותר (ע"פ 6755/09 אלמוג נ. מ"י - 10
חודשי מאסר, ע"פ (ת"א) 71933/06 קלסלבלד נ. מ"י, - הושתו 13 חודשים מאסר בפועל, ע"פ
6358/10 קבאה נ. מ"י - 15 חודשים מאסר בפועל, בע"פ 10152/17 ראמי חיטיב נ. מ"י נגזרו 15
חודשי מאסר בפועל, כאשר בית המשפט הדגיש כי ניכרת החמורה בנסיבות הענישה בעבירות אלה תוך
הפנייה לרע"פ 4581/14 סיסו נ. מ"י - שם הושתו 18 חודשים מאסר בפועל, עפ"ת (מרכז)
11-12-3370 חן נ. מ"י - גירמת מוות של הולכת רגל במעבר חציה - נגזרו 30 חודשים מאסר בפועל
ועפ"ת (מרכז) 14-03-54913 עאסי נ. מ"י - הושתו 20 חודשים מאסר בפועל.

על יש לזכור ולהדגיש, כפי שציין כב' השופט ביתן ראמי בן צאלח סעید שאזכור לעיל, כי אין בקביעת
שבסעיף 64 לפיקודת התעבורה הקבוע עונש מצער של 6 חודשים מאסר, כדי להשפיע על מתחם העונש ההולם
והעונש עצמו.

נסיבות ביצוע העבירה ודרגת הרשלנות

35. בהתאם לאמור בכתב האישום המתווך, התאונת ארכעה כאשר הנאשם פגע עם רכבו במנוח וביתר
הולכי הרגל, כאשר אלה היו על הՃדרכה הימנית. הנאשם כאמור הגיע עם רכבו לתוך עקומה והמשיך
בנהיגת מהירות של 65 קמ"ש במקום המהירות המותרת של 60 קמ"ש, לא האט בהכנסו לעקומה,
מהירותו לא הייתה סבירה בהתחשב בכך כי הוא עבר בעקומה, לא האט את מהירות נסיעתו, וכל זאת

למרות הסכנה שהיתה צפואה לעוברי הדרך האחרים.

הנאשם סטה עם רכבו ימינה בחזרות, ועקב כך הוא אף עולה על המדרכה המיועדת להולכי הרגל כשהדבר עלול לגרום לסכנה.

כתוצאה מהתאונה נחבל המנוח - זמיר יונהILD 1969, חבלות של ממש וכעbor שעתים נפטר. עוד ספגה חבלות של ממש רעיתו של הנאשם, והקטינה - בתו של הנאשם נחבלה חבלות של ממש בדמותם של פצעים נרחבים בשתי הרגליים, עברה מספר ניתוחים לקיבוע השברים ולהטירית הפצעים ואושפזה בבית החולים במשך 14 ימים.

36. המאשימה בטיעוניה לעונש ביקשה לקבוע כי דרגת רשלנותו של הנאשם גבוהה, וכי לא ניתן לקבוע כי רשלנותו הייתה רגנית או נמוכה. הנאשם הכנס עצמו מראש למצב מסוכן מאייד כאשר התקרכו לעקומה שמאליה, נהג את רכבו במהירות בלתי סבירה העולה על מהירות המותרת בקטע הכביש **ופגע בהולכי הרגל על המדרכה.**

עוד צינה המאשימה, כי בעת התאונה הנאשם היה נהג חדש וצעיר, ועובדת זו הטילה עליו חובה זהירות נוספת, דזוקא בשל חוסר ניסיונו בהניגה.

37. הנאשם בטיעונו לעונש ביקש לקבוע כי רמת רשלנותו נמוכה, כי אין מדובר בהניגה במהירות מופרזת שבאופן בולט אינה מתאימה לתנאי הדרך, ובנסיבות האישיות של הנאשם זהה המקירה להשתת ענישה בדמות מסטר בדרך עבוזות שירות. מהירות נסיעתו של הנאשם הייתה בחירגה מינורית מרף המהירות ובאשר למקום האירוע ציין הנאשם כי מדובר בעקומה אשר לא קדם לה כל שלט המזהיר מפניה, ובעת התאונה שרהה חסיכה וכי מדובר בקטע כביש מסוכן אשר טמונה בו הצלחת הנהגים בו מיד **יום.**

ראשית יצון כי הנאשם הודה ללא כל סיג בעבודות כתוב האישום המתוקן. בנסיבות אלה הודה הנאשם בכך כי על אף שבעת התאונה שרהה חסיכה, הכביש היה מואר היטב באמצעות תאורת רחוב שפעלה וניתן היה להבחן בתחילת העקומה מרחק של **כ-300 מ' - הכל כמצוין בסעיפים א.(ה) וסעיף א.(ו) לכتب האישום המתוקן.**

בע"פ 7349 מ"ג. פלונית, ציין בית המשפט העליון כי על כתוב האישום לכלול את כל העבודות והניסיונות הרלוונטיות לביצוע העבירה, שכן כלל זה נדרש כדי לתחום את הדיון ועל לו לביית המשפט להביא במנין שיקולי, בבואה לגזר את הדיון, עבודות וניסיונות שלא נכללו בכתב האישום שבו הודה הנאשם במסגרת הסדר הטייען.

בע"פ 3667/13 חטיב נ. מ"ג, חזר בית המשפט וצין:

"**הודאת הנאשם בעבודות כתוב האישום מבטא את הסכמתו לעבודות והניסיונות**

האמורות בו. יש בה משום הצהרה כי אין בעובדות ובנסיבות המתוירות בכתב האישום יותר מאשר עשה וכן, בהתאם, כי לא נשמטה מכתב האישום עובדה או נסיבה שיכולה היתה להיות לו לעזר או להקל עליו. لكن, משהודה הנאשם בעובדות כתוב האישום - לרוב לאחר שיח וシיג עם גורמי הتبיעה ובמסגרת הסדר טיעון - משקף כתוב האישום את הסכמת הצדדים כאמור בו".

38. בע"פ 4876/12 **מרדיי עמר נ. מ"י**, נקבע כי על בית המשפט לשומר מהתייחסות לנסיבות או פרטים שלא בא זכרם במסגרת פרטני כתוב האישום, זאת גם ואולי בפרט כאשר הצדדים הגיעו להסדר טיעון מוסכם.

ברע"פ 5362/11 **אלעוברה נ. מ"י**, נקבע כי הנאשם רשאי לטען לנסיבות מוקלות במסגרת גזר דין, רק אם הוסכם על כך בהסדר הטיעון.

בע"פ 2994/12 **שאול גורי נ. מ"י**, מצין בית המשפט כי מקום בו הרשעה מתבססת על עובדות כתוב האישום המתוקן לצרכי הסדר טיעון, בית המשפט שמאשר את ההסדר כבול לתשתיית העובדתית המפורטת בכתב האישום בו הודה הנאשם, ואין מקום לסתות מתחתיות זו, וההגינות השלטונית מחייבת שכל צד להסדר הטיעון יקבל את חלקו בהסדר.

"כלל הדרך" ונסיבות ביצוע העבירה

39. אם כן, בהתאם לאמור בכתב האישום, סטה הנאשם נסיעתו בחודות עת הגיעו לעקבותיו וגע קדימה עם הרכב על המדרכה ופגע עם חיזמו בחומרת בטון שמעבר למדרכה, ופגע כאמור במנוח ובהולכי הרجل הננספים בהתאם על המדרכה.

40. כתב אישום אינו מפרט את הסיבה לסתותה של הנאשם עם רכבו באופן כה משמעותי עד אשר למעשה הגיעו מנתיב המדרכה ופגעו עם חיזמו בטון שמעבר למדרכה, פגעו בהולכי הרجل בעודם צועדים על המדרכה.

בנסיבות אלה, מתקיים בעניינו כפי שציינה המאשימה בסיכוןיה, "כלל הדרך". הנאשם בטיעונו לעונש לא התיחס כלל לשאלת זו, כאשר למעשה החשוב מכל הוא שעבודות כתב האישום לא פרטו ולא הביאו את הסיבה לסתה זו.

41. בהתאם ל"**כלל הדרך**" נטל הבאת הרأיה מועבר לכתפי הנאשם להסביר מה גרם לסתות רכבו של הנאשם.

העובדות אשר נדונו בע"פ 84/85 **دني בן שמואל ליכטנשטיין נ. מדינת ישראל, פ"ד מ(3) 141**

דומות במקור מסוים לעניינו. עניין זה דובר בתאונה דרכם קטלנית בשל התפוצצות צמיג מסיבה שהמערער לא יכול למנועה, אך הוכח כי בעת התאונה נהג המערער במהירות העולה על זו המותרת בכਬיש הבינלאומי. בית המשפט, (כב' השופט נתניהו), ערך ניתוח של העבירה של גרים מותות ברשלנות בנסיבות הדומות לנסיבות עניינו. בית המשפט קבע בכלל כי עבירת מהירות בגיןו לתקנה 54 א' לתקנות התעבורה של עצמה, אין בה רשלנות, שכן נשאלת השאלה האם המדיניות המשפטית לקבוע כי מהירות המירבית של 90 קמ"ש לפי תקנה 54 א' לתקנות התעבורה, היא סטנדרט מהירות הקונקרטי בכל מקרה ומקרה, ללא קשר עם נסיבותו.

בית המשפט קבע כי יש לבחון נסיבותו של כל מקרה ומקרה ולא ניתן לקבוע אמת מידת שווה לפיה תימדד רמת זהירות קונקרטיבית שווה לשני מקרים. הסטנדרט שנקבע בעבירה זו קולע לרוב המקרים אך אינו יכול לקלווע לכולם.

להבדיל מעבירת מהירות דין בית המשפט גם בעבירה של ח齊ית קו הפרדה לבן בלתי מרוסק המסומן בכוביש. ביחס לעבירה זו קבע בית המשפט כי האיסור עצמו מהוווה את סטנדרט ההתחנחות הסבירה, שכן הוא חל במצבים בהם קיימת אפשרות, וכך גם החובה לצפות, שאם תבוא מכוון מהcoil הנגיד לא יוכל הנהג לראותה ולהמנע מפגיעה בה. רשלנות היא בכך, על כל מרכיביה, של העולה לחצות קו הפרדה לבן בלתי מרוסק.

כל זאת להבדיל מעבירת מהירות אשר לצורך תשובה לשאלת האם מהוות היא רשלנות לא ניתן להסביר מבלתי להתייחס למכלול נסיבותו של כל מקרה.

(זכור טען ב"כ הנאשם בטיעונו כי מהירות נסיעתו של הנאשם חריגה במעט מהירות המותרת).

42. עניינו אמנם המאשימה בחירה שלא להאשים את הנאשם בעבירה של נהיגה במהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך, ייחד עם זאת כתוב האישום ציין בפרק העובדות, כי הנאשם נהג במהירות אשר עלתה על המירות המותרת, וזו לא הייתה סבירה בהתחשב בכך כי הוא עבר בעקומה. על כך יש להוסיף את הנטע המשמעוני בדבר היהות הנאשם נהג חדש וצעיר שקיבל את רישיונו מספר חדשים לפני התאונה, ועל כן מחויב נהוג בזיהות יתרה, ובוודאי נהוג אף במרירות נמוכה מרירות המותרת לו באוטו קטע כביש.

43. בית המשפט קבע עוד כי המכוון מהו חוץ מסוכן שתכונותיו מחיבות את המשתמש בו ברמת זהירות גבוהה מזו הכרוכה בחפש רגיל.

הדברים הבאים שנקבעו על ידי בית המשפט הם הרלוונטיים ביותר לעניינו:

"נהג הנהוג בכביש, אפילו בתנאים האופטימליים שתוארו, עשוי להיות קל/באיורים שונים, שאף כי אין לומר שהוא עליו לצפות איזה מהם באופן ספציפי, הרי הם

מהווים חלק מהטיסוכנים הרגילים והנורמלאים, הכרוכים בהניגזה בדרכים. כך, למשל, הימצאות כולם שמן בכביש או שבריהם זוכחים או בעל חיים החוצה את הכביש באופן פתאומי או תקר בצמיג או אירועים אחרים היוצאים באלה, שניסיון החיים מלמד, שהם תופעה מוכרת בכביש. הנג סביר איינו יכול ואיננו חייב, אך, לצפות, שבמקום מסוים בכביש יקרה אירוע מיוחד זה או אחר כגון אלה. אך הוא חייב להביא בחשבון את האפשרות, שאירוע מסוים זה עלול לגרום לו במהלך הנסיעה. כל שהוא נוגה במהירות רביה יותר, כך יקשה עליו לשלוט במכוניתו, אם יתקל באיזה מסיכון דרב אלה. כשהוא נוגה במהירות כה גבוהה, כפי שייחסתי למערער, הוא יוצר סכנה שהוא יכול וחיב לנצח מרأسו, שבקרטה אירוע מעין זה הוא עלול לאבד את השליטה בהגהה, וכי המוכנית תשטת ממשולה ותתפרק ונושעה יפגעו ואף יתכן שיירגו".

(עמוד 154 - 155). (ההדגשה אינה במקור - א.ג.).

44. בעניינו הנאשם התקיר לעקומה אשר בהתאם לעובדות כתוב האישום ניתן היה להבחן בה במרקח של 300 מ', כאשר קטע הכביש היה מואר היטב באמצעות תאורות רחוב שפעלה, הנג במהירות גבוהה מהמהירות המותרת - על אף שמדובר בחירגה של חמישה קמ"ש מהמהירות המותרת, עדין כאמור מנאשם זה נדרשה אף הניגזה במהירות נמוכה מהמהירות המותרת, וזאת נוכח חוסר ניסיונו ומיעומונו בהגהה.

ובעניין זה יזכיר כי המערער שם הורשע בבי嘱 עבירה על פי סעיף 304 לחוק העונשין, אך לא בשל העבירה שעבר על תקנה 54 א' לתקנות התעבורה, אלא בשל רשלנותו, המתבטאת בהניגזה במהירות גבוהה, שבה יכול וחיב היה לצפות שהוא חושף את המנוחה לסכנות חבלה גופנית ואף מוות, כפי שארע בפועל.

45. באותו עניין ذובר בתקיר בצמיג ובית המשפט ציין כי הנג סביר חייב להביא בחשבון אירועים שונים, שניסיון החיים מלמד שהם עשויים לגרום במהלך הניגזה, בינם אפשרות של תקר. בנהגו במהירות מופרצת בנסיבות, הוא יוצר סכנה, שאם יארע איזה אירועים אלה, הוא יאבד את השליטה. הסיכון צפוי, שתוצאותיו הקטלניות במהירות שיוחסה למערער אף הן צפויות. בית המשפט הדגיש כי העובדה שהගרים הספציפי המיידי והישיר לתוצאה הצפואה הוא עצמו בלתי צפוי - אינה משנה, כל עוד גורם זה הוא בתחום הסכנה הצפואה:

"כאשר חובת הזהירות נועדה למנוע את הנזק העולול להגрем כתוצאה מהאירוע או מסווג אירועים מסוימים, כאשר נורמת התנהגות הסבירה הוטלה כדי לקדם את הסכנה הצפואה מהם, דווקא אז, בנסיבות אותן אירוע שרואים בו גורם זר מתערב, רואים וממשיכים לראותبني שמדובר בחובת הזהירות ואותה נורמת התנהגות, את האחראי לנזק, לאחרת תתרוקן חובת הזהירות מתוכנה... המערער התרשל בכך שיצר מצב טעון סכנה, גיבושה של התוצאה התהוווה והתmesh על רק מצב מסוון זה, אמנם על ידי גורם זר, התקיר בג_ng. אך היה זה רק מימושה של הסכנה, שבעיטה חלה על המערער חובת הזהירות. סכנה זו (להבדיל מהאופן שבו תתmesh), יכול היה וחיב היה המערער, כנוג סביר, לצפות. הוא אינו פטור לכך

מأחריות בשל כך שהסיבה המיידית והישירה לתאונה הייתה של הגורם הזר. (ההדגש אינו במקור), (עמוד 157 לפסק הדין).

בית המשפט מפנה לע"א 576/81 בן שמעון ג. ברדה ואח', פ"ד לח(3):

"אמת, האירוע שהתרחש בפועל... לא היה צפוי, אך אירוע זה שירק בנסיבות הכלליים לסוג אירוע... שהוא צפוי,DOI בכך כדי למנוע שלילתו של הקשר הסיבתי".

.46 בעניינו העובדה כי מדובר בחריגת "מינורית" כפי שהגדיר אותה ב"כ הנואש מהמehrות המותרת, אין בה כדי לגורע מחובות זיהירותו של הנואש בהתקרבו לעקומה, שניתן היה להבחן בה מרוחק של כ-300 מ', שכן עם התקרבו לעקומה, בהכרח היה עליו לפעול בזיהירות המתחייבת, ולהאט את מהירות נסיעתו. היה עליו להתחשב בתנאי הדרכ ויכול זה בעקומה שלפניו - והכל ביתר שאת כאשר מדובר בנהג חדש וצעיר, שניסוונו בנהגה בכלל ובמצבים מסוימים אפשריים בפרט, מועט ביותר עד כדי כך שיתכן שאיננו קיים כלל, שכן הנואש לא הספיק לצבור את אותו ניסיון נדרש.

הנאשם כאמור לא הסביר את הסיבה לסתיטה רכבו עד כדי עלייתו למדרכה המועדת להולכי הרgel, וגם כתוב האישום המתוקן לא סיפק את ההסביר כאמור.

.47 ברע"פ 14/2882 אלכסי טמניאן ג. מ"י קבוע בית המשפט כי:

"يُؤكِّدُ في عَذْمِ الْسُّتُّونِيَّةِ الْفَتَّاوِيَّةِ يُؤكِّدُ حَقْكَةً بِالْمَهْمَرَةِ زَهَيرَاتِ، بِكُلِّ يُؤكِّدُ
الْحَبِيُّهُ حَبَّتُ الْشَّلَبَ الْأَرَادُونَ شَلَبَ الْبَاتِ رَأْيَاتِ وَعَلَى كَتْفِيَهِ رَوْبَزَ الْهَنَطَلَ لِلْهَوْصِيَّهِ Ci
الْسُّتُّونِيَّهُ نَجَرَمَهُ مَسِيبَهُ شَاءِنَهُ تَلَوِّيَهُ بِو... أَنْ زَاهَتْ دَرَكَهُ شَلَبَ مَنَوْعِي لِعَلَوَاتِ عَلَى
مَدِرَّصَهُ أَمْ نَهَّاَهُ بِو زَهَيرَاتِ، كَلُومَرَ شَعَّاعَمَ سُتُّونِيَّهُ شَلَبَ الْأَفَنَوْعَ مَهَكَبِيَّهُ وَنَنِيَّهُ
لِمَرَّاحَبِ الْمَيُودَ بِشَبَيلِ الْهُولَيِّيِّ رَوْلَيِّيِّ يُؤكِّدُتُ النَّهَّاَهُ شَلَبَ رَشَلَوَاتِ مَذَادِ النَّهَّاَهِ، أَمْ رَأَهَهُ
لِشَلَلَلِ النَّهَّاَهِ زَاهَتِهِ عَلَيِّيِّ لِشَأَتِ بَنَطَلِ الشَّكَنَوْعِ."

ובהמשך מע"א 506/61 גל ג. שטופר:

"تَكْنَهَهُ 8 مَشَكَفَتَهُ اَتَهُ الْكَلَلَ الْجَدُولَ ("كَلَلَ الدَّرَكَ" بِهَا الْهِيَّاهُهُ) الْحَلَلَ عَلَى تَنَوُّعَتِهِ
رَكَبَ بِكَيُونِيَّمَ مَنَوْجَدِيَّمَ بِكَبِيَّهُ، وَهُوَ Ci عَلَى كُلِّ نَهَّاَهِ لِلْهَشَارِ بِمَهَصِّيَّتِهِ هَوَّا - الْمَهَصِّيَّتِ
الْيَمِنِيَّهُ - شَلَبَ الْهَكَبِيَّهُ، عَلَى مَنَتِهِ لِمَنَوْعِهِ التَّنَجَّشَوْتِ. كَلَلَ عَوْدَ النَّهَّاَهِمِ بِشَنِيِّ الْكَوَنِيَّمَ شَوَّمَرِيَّمَ
عَلَى "كَلَلَ الدَّرَكَ"، لَا تَيَّاتِنَكِ التَّنَجَّشَوْتِ بِيَنِيَّهُمْ. مَكَانَ شَاهَأَهَرِيَّتِهِ لِلْتَّنَجَّشَوْتِ رَوْبَأَتَهُ
لِكَأَرَاهَهُ - بِهَعْدَرِ نَسِيبَاتِ مَيُوكَدَهُتَهُ - عَلَى النَّهَّاَهِ شَهَافَرَهُ اَتَهُ "كَلَلَ الدَّرَكَ" وَلَا النَّهَّاَهِ
شَكِّيَّهُمَهُ."

בעניין טמניאן נגزو על הנואשם בגין מותו ברשלנות וגרימת חבלה של ממש 18 חודשי מאסר בפועל ופסילה

של 20 שנה, מבלי שבית המשפט העליון התערב בעבירה זו.

48. גם בעניין רע"פ 4581/14 **אתיאל סיסו נ. מ"י**, אזכור "כלל הדרך" כאשר בית המשפט קבע כי מאחר שבזמן התאונה לא היה דבר על הכביש שיכול היה לגרום להחלקה, הרי ש"כלל הדרך" מביא לכל מסקנה כי הייתה זו רשלנותה של הנהגת אשר גרמה לתאונה, זאת בפרט כאשר הוכח כי נהגה בעקבומה בכביש במהירות של 110 קמ"ש. (באותנו עניין נגזרו על הנואשת **18** חודשי מאסר בפועל ו-**15** שנות פסילת רישון נהיגה).

בעפ"ת (ח"ו) 19-03-2013 **עמרי ספייה נ. מ"י**, דובר בסטייה מנתיב שלא ניתן להסביר על ידי הנאשם, קבע בית המשפט כי גם אם הסטייה מנתיב הנטיעה, שהביאה לתאונה טריגית, נגרמה מחמת חוסר תשומת לב רגעית, לא ניתן לומר שמדובר ברשלנות שהיא ברף הנמור. **עצמם הסטייה מהנתיב מצביעה על רשלנותו של הנהג, אף אם לא נלווה לסתיה עבירות נוספת.** בית המשפט ציטט מרע"פ 1713/93 **משה בוכובזה נ. מ"י**, בו צוין כי כאשר מוכחת נהיגה החוצה את הכביש מימין לשמאל, נוצרת הוכחהلقואורה לניגזה חסרת אחריות. **בית המשפט מדגיש כי אמןם דברים אלה נאמרו ביחס להוכחת אשמה הנהג שם, אך יפים הם גם לביסוס מידת הרשלנות בשל סטייה מנתיב, כלומר כי עצם הסטייה מצביעה על רשלנותו של המבוקש.**

עוד ציטט בית המשפט מעפ"ג (מחוזי ת"א) 26904-04-14 **מ"י נ. תומר זהורה:**

"בתיקי התאונות הכלל ונრימת מותם ברשלנותם בינם, מדובר תמיד ברשלנות רגעית,
שהרי אין מדובר בנסיבות מתווכנים. תאונות דרכיהם טיבן וטבען שהן נגרמות ממשר
שניות ספורות ולא מעבר לכך. כיוון שכך הביטוי רשלנות רגעית גם אם הוא נכון לעניין
מיד הזמן שמדובר בו, איןנו תוחם את גבולותיה של היקף הרשלנות ואינו מחייב על
כך שמדובר ברשלנות קלה."

49. תאונת הדריכים ארעה כאמור על המדרכה המיועדת להולכי הרגל, הנאשם נהג במהירות גבוהה מהמהירות המותרת, התקרב לעקבומה אשר ניתן היה להבחין בה למרחק של כ-300 מ' לפניה, לא האט את מהירותו נסייתו בטרם הגיע לעקבומה, וסתה עם רכבו עד שלמעשה פגע בחומרת הבטון ועלה על המדרכה בה צעדו המנוח והולכי הרגל.

50. בغم"ר (י"מ) 113-01-18 **מ"י נ. עבר אל נאסר ابو זnid**, ציין בית המשפט כי מעבר חציה הוא "קדושים הקודשים" של הולך הרגל ומטייל חותבת זירות מגברת לנוהגים המתקרבים אליו. בעניינו מדובר **במדרכה** אשר אין ספק שהיא היא "קדושים הקודשים" של הולך הרגל אשר מטרתה לשמש מקום בטוח להולכי הרגל בו יוכל לנوع בשלוות נשט מבלי להיות חשופים לסכנה שבתנוועת כלי רכב (סעיף 42 לגזר הדין). עוד מצין בית המשפט את תקנה 38 לתקנות התעבורה **ולפיו נקבע איסוף ולפיה לא ינוג** אדם רכב או בעלי חיים על **פני מדרכה**, שביל או נתיב שיועד וסומן לסוג מסוים של רכב או של עובר דרך מסוים. (גם בעניין **רמי בן צלאח סعيد**, שאוזכר לעיל, הפנה בית המשפט לע"פ 558/97 **מלנייק**

ג. מ"י וכנ ע"פ 01/8827 שטריזנט ג. מ"ג.)

51. בעניין **רמי בן צלאח סעид**, ציין בית המשפט (כב' השופט שלו בחוחות דעתה) כי עבירה חמורה של אי מתן זכות קדימה של הולך רגל במעבר ח齐ה, מבטאת את רשלנותו של המערער ומציבה אותו ברף רשלנות משמעותית - אם כן בעניינו, כאשר מדובר בפגיעה קטלנית בהולכי רגל על מדרכה, הרי שמדובר מודבר ברף רשלנות גבוהה ומשמעותי אף יותר.

52. על כן חומרה יתרה אני מוצאת בעובדה כי תאונת הדרכים ארעה על המדרכה המיועדת להולכי הרגל. בהתאם לתקנות התעבורה, "מעבר ח齊ה" מוגדר כ: "חלק הכביש המסומן כמיועד לחציתו על ידי הולכי רגל", בעוד ש"מדרכה" מוגדרת על פי התקנות כך: "חלק מרוחבה של דרך שאינו כביש, המצו依 הצד הכביש, ומועד להולכי רגל בין אם נמצא במפלס אחד עם הכביש ובין אם לאו".

כלומר, תקנות התעבורה מבחינות בין מעבר ח齊ה לבין מדרכה, באופן שמדרכה מוגדרת חלק מרוחבה של דרך שאינו כביש להבדיל מעבר ח齊ה המוגדר חלק מהכביש (עליו מן הסתם נעים כל רכב מסוגים שונים). בנסיבות אלה, התרחשות תאונת דרכים על מדרכה היא נסיבה לחומרה, המביאה בין יתר השיקולים לקביעה כי רמת רשלנותו של הנאשם בענייננו משמעותית וגובהה.

53. בעניין **רמי בן צלאח סעид**, ذן בית המשפט (כב' השופט ביתן) באבחנה בין "מעבר ח齊ה" ובין קטע כביש רגיל. בית המשפט ציין כי במקומות בו קיים סיכון מוגנה מיוחד, כמו מעבר ח齊ה, על הנג Lager קדם את פניו בנהיגה מטאימה ובראשוונה בריכוז ובתשומת לב. הסטת המבט מהכביש באיזור מעבר ח齊ה, היא סטייה משמעותית מכללי הנהיגה זההיה. עוד מצין בית המשפט כי משך זמן הפעולה הרשלני נshall בקביעת חומרת הרשלנות:

"אולם גם רשלנות רגעית יכולה להחשב חמורה, למשל חציית צומת ברמזור אדום. כאן, הנהיגה הרשלנית של המערער נמשכה זמן קצר ואפשר להגדירה כרגעית, אולם בהתחשב באופן הרשלנות, בעובדה שההתאונה ארעה על מעבר ח齊ה... יש להגדיר את מידת הרשלנות של המערער כמשמעותית." (עמוד 38 לפסק הדיון).

אם כן, אף אילו הייתה מתකבלת טענת ב"כ הנאשם - ואין מקום לקבל אותה, כי מדובר ברשנות רגעית, הרי שעלה אחת כמה וכמה ומקל וחומר, בהמשך לדבריו בית המשפט ביחס לתאונה שארעה על מעבר ח齊ה, מדובר ברשנות משמעותית ביותר ודרגת גובהה, כאשר התאונה ארעה על מדרכה המיועדת להולכי רגל.

לסיכום, אני סבורה כי דרגת הרשלנות שיש לייחס לנאים בהתנהגותו היא גבוהה.

תוצאות התאונה וראיות הצדדים לעונש

.54 בתאונה מצערת זו קיפח את חייו זמיר יונה ז"ל, ליד 1969, ובתו הקטינה באותו עת, אלונה יונה נחבלה חבולה של ממש בדמות שברים ופצעים נרחבים בשתי הרגליים, נאלצה לעבור מספר ניתוחים לקיבוע השברים ואושפזה בבית החולים במשך 14 ימים, כמו כן נחבלה חבולה של ממש אלמנתו של המנוח.

במסגרת ראיות המאשימה לעונש העידו בני משפחת המנוח - יום טוב יונה, אחיו של המנוח, אלונה יונה - בתו של המנוח, מיי מיארה - אחותו של המנוח ובת בלואשתיין - אחותו של המנוח. מטעם של בני משפחה אלה הוצגו מספר מוצגים - מכתבים שכתבו על המנוח לעינו של בית המשפט וכן מסמכים רפואיים למצבה הרפואית העדכני של בתו של המנוח - אלונה יונה.

בעדויותיהם של בני משפחת המנוח בבית המשפט, סיפרו בכאב וברגשות על אופיו הטוב של המנוח, ועל נסיבות קבלת ההודעה על מותו. עוד דובר על בני המשפחה המורחת ועל הוריו של המנוח שנוטרו נזקקים לעזרה ולתמייה נפשית לאחר פטירתו של המנוח. אחיו של המנוח - יום טוב יונה, סיפר על ילדיהם של בני המשפחה ועל הקושי לבקר את הוריו של המנוח לאחר פטירתו של המנוח והעצב ששוחרר בבית המשפט מאז האירוע.

כל בני המשפחה ציינו כי משך הזמן בו מתנהלים ההליכים מוסיף על הקושי והעצב שבairaע, וכי היה מצופה מהנאשם שלא "**לבצת דיןנים**" כלשהו של יום טוב, בבית המשפט, ולהוציא דברים לגבי הכבש או הגלג, לטענתם.

בתו של המנוח אשר בעת התאונה הייתה בת 16 הגישה לבית המשפט מכתב שכיתה, וציינה את הפגיעות שנפגעה כתוצאה מהתאונה - סבלה משבר פתוח ברגלה ועbara השתלות עור ברגל, וכתוואה מכך נושא צלקות לאורך כל הרגל. נעדרה במשך חצי שנה מבית הספר והיתה על כסא גלגלים חצי שנה נוספת, עדין עוברת טיפולים וניתוחים. הפרופיל הצבאי של בתו של המנוח ירד כתוצאה מהפגיעה, והוא אף הפסיקה את לימודי הנהיגה.

.55. במסגרת ראיות הנאשם לעונש העיד הנאשם בעצמו, אמו - זיווה קורול, וכן אלמנת המנוח נעמי הורביץ יונה, כמו כן הוגש מכתבו של אמו של הנאשם וכן מכתבים נוספים מחבריו של הנאשם.

הנאשם לפני בית המשפט סיפר על השינוי שחל בחיו מאז האירוע, כמו גם השינוי בח' משפחת המנוח. הנאשם מצין כי הוא מתيسר מאז אירוע התאונה ומדגיש כי לא נהג בפראות ולא היה שיכור ולא עבר כל עבירת תנוועה. הנאשם הביע צער על האבל והשכול של משפחת המנוח ומוצר על הכאב שמשפחת המנוח חוותה.

הנאשם ביקש את סличתה של משפחת המנוח. הנאשם חזר וצין כי ביום האירוע משוחזר על ידו מידיו יום, וגם ח' משפחתו המורחת השתוו לעד. הנאשם מכח על חטא על אותו יום ארור כלשונו ועל הטרגדיה. שוב הביע צערו וביקש את סליחת משפחת המנוח.

אמו של המנוח הביעה אף היא צערה מהאירוע, וביקשה לספר על בנה הנאשם והקריאה ממכתבים שהוגשו לאחר מכן בבית המשפט.

.56. כאמור במסגרת הראיות לעונש מטעם הנאשם, התקיים בשירות המבחן הлик של צדק מאהה, בו נטלה חלק אלמנתו של המנוח וגם היא נשאה דברים בפני בית המשפט.

אלמנת המנוח סיפרה את שזורתם מאירוע התאונת, ואת החבלות של ממש שסבלה אף היא כתוצאה מההתאונת. כמו כן סיפרה כי ביקשה להיפגש עם הנאשם והבינה לאחר מפגש ולאחר ההליך כי מדובר בתאונת אנוש וכי מצבו הנפשי של הנאשם היה לא טוב ופחדה כי יפגע בעצמו. אלמנת המנוח הבירה כי אין קשר בין אובדן המנוח ובין עדותה לטובתו של הנאשם, במסגרתו הליק שהתקיים בשירות המבחן, ואין משמעות הדבר כי לא אהבה את המנוח, וכי הוא אכן חסר לה. מבחינתה מדובר בטיעות אנוש והנאשם לא אמר לו רצות עונש מסר אלא לשיקם את חייו.

ב"כ המשימה הפנה ל��ינת המבחן מספר שאלות ועל שאלות אלה ניתן מענה בתסקיר המשפטים שהוגש על ידי שירות המבחן.

تسקיר שירות המבחן ונטיותיו האישיות של הנאשם

.57. ביום 5.11.19 ניתן תסקיר שירות המבחן אשר המליך בסופו של יום, על הטלת ענישה קונקרטית בעלת משמעות שיקומית, בדרך של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 500 שעות, וככל שבית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן, ימנע מהטלת עונש מסר לריצוי בכלל. ככל שבית המשפט ישköל הטלת עונש מסר, המלצת שירות המבחן היא להטילו לתקופה שנייה לרצות בעבודות שירות.

שירות המבחן מתאר בתסקירו נטיות חייו של הנאשם, מדובר בנאשם בן 22 באותה עת, רווק ללא ילדים, משרת בצה"ל בשירות קבוע ומתגורר בבית הורי בbara שבע. בני המשפחה מנהלים אורח חיים נורטובי ללא מעורבות בפליליים. מעורבותו בתאונת היא בעלת השלוות משמעותית עליו ועל חי משפחתו תוך תיאור ההתרומות עם שבר عمוק. הורי של הנאשם תיארו את הנאשם כילד חיובי ונבון, אחרת, בעל תפקוד תקין במסגרת הלימודית והצבאית וכי הם חרדים למצו הנפשי כשבעבר התבטה באופן אובדן.

.58. הנאשם הביע חריטה עמוקה נוכח התנהלותו בתאונת והביע רגשות אשם קשים ביחס לתוצאותיה וסובל מתופעות פוסט טראומה, ריחוך רגשי, מחשבות אובדן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם שרוי בחרדת גבואה נוכח חששותיו מהתוצאות ההליך המשפטי, והאפשרות כי יצטרך לרצות עונש מסר בפועל. הנאשם השתתף בקבוצה טיפולית בשירות המבחן וכן כאמור בהליך של צדק מאהה עם אלמנת המנוח.

לאחר הטיפול שעבר הצליח לחוות תחושה מואצת יותר באשר לעצמו, ושירות המבחן התרשם מיכולת טוביה יותר להקלת האירוע המורכב מבחינה רגשית. שירות המבחן התרשם באופן חיובי מהנאשם וציין כי הוא בעל

פוטנציאלי שיקומי טוב אשר יוכל להמשיך בתפקידו הנורטטיבי. שירות המבחן ציין כי השתת מסר בפועל, תביא לקטיעת תפקודו הצבאי, (יצין כבר עתה כי בשל הימשכות ההליכים לא נפגע שירותו הצבאי של הנאשם, ועל כן מילא אין מקום לדון בכךון זה במלול השיקולים) ותיהה בעלת משמעות רגסיבית על מצבו הרגשי. על כן כאמור המליץ שירות המבחן על ענישה באפיק השיקומי.

כאמור לאחר שהפנה ב"כ המאשימה בשלב הבאת הראות לעונש, שאלות לקבעת המבחן, הוגש ביום 20.1.20 תשקיין המשלים של שירות המבחן. שירות המבחן מצין כי התסקיר שהוגש מתמקד במבצע העבירה והשלכות התאונה על חייו, מידת האחריות שלוקח וגורמי סיכון לשיקום למול גורמי סיכון להשנות התנהגות עוברת חוק.

באשר להמליצה העונשית, ציין שירות המבחן כי מודיע לכך שהטלת עונש של שירות לתועלת הציבור אף בהיקף משמעותי, חורגת ממתחם הענישה. יחד עם זאת לאור מאפייניו של הנאשם, האחריות שמבטא והכאב וכן מאמציו במסגרת הליך הצדקה, כשבRKע רצונו להמשיך לתרום למדינה במסגרת שירותו הצבאי, יש לשקל אפיק ענישה שיקומי.

ראוי לציין ולהדגיש כי בית המשפט אינו מטייל ספק בכנות הצער והכאב שהביעו הנאשם ובני משפחתו בטיעוניהם לעונש, בגין האירוע הטרי לו גרם הנאשם. הנאשם בחור צעיר ונורטטיבי, נעדר עבר פלילי ובעבר מעוררת נספ, ובדבורי לבית המשפט אכן העביר את תחשויותיו הקשות מהתאונה הטרגית ותוצאותיה.

בית המשפט משוכנע בכך כי מצבו הנפשי של הנאשם ובני משפחתו רעוע, ובכך שה הנאשם מתイスר מיידי יום ואף מיידי שעיה על חלקו בתאונה. ואולם השלכות התאונה על משפחתו של המנוח ועל בתו שסבלה כאמור חבלות של ממש משמעותיות bijouterie, והיתה עדה לפציעתו של אביה וכשעתיהם לאחר מותו, חמורות אף יותר, ופסק אם נמצא להם נחמה ברבות הימים.

באשר להמלצת שירות המבחן, אין בידי לקבל את המלצת שירות המבחן לענין הענישה הרואה בעניין זה. אכן שירות המבחן שוקל את שיקוליו של הנאשם, את שאלת נטילת האחריות על האירוע והסיכוי להשנות התנהגות עוברת חוק, פוטנציאלי שיקומו של הנאשם, הכל כפי שפורט היבט ובהרחבה בתスキין שירות המבחן.

ואולם, הلقה ידועה היא כי, המלצת שירות המבחן היא בוגדר המלצה בלבד שאינה מחייבת את בית המשפט, אשר רשאי לאמץ או לדחות אותה (רע"פ 4/04 6908 **איבגי נ. מ"י**, ע"פ 13/2015 **פלוני נ. מ"י**, ע"פ 4472/16 **עו"ד עוזד נ. מ"י**).

יחד עם זאת כפי שהטיב לתאר זאת בית המשפט בעפ"ת (ח"י) 71336-03-19 **עמרי ספיה נ. מ"י**, שיקולי השיקום אינם השיקולים היחידים או העיקריים אשר עומדים נגד עינוי של בית המשפט, בודאי לא בעבירה של גרים מות ברשנות, אשר מדיניות הענישה הנווהת מושרשת וידועה, כפי שפורט בהרחבה לעיל:

"אך טبعי הוא כי אדם נורטטיבי שגורם למותם של אחרים יתירס ותהיה לכך השפעה נפשית עליו, ועם זאת, כל הנתונים לעיל נגד עני בית משפט קמא שקהל את הדברים ומצא לגוזר את העונש כפי שהוא שכן בוגדור לשירות המבחן שמתמקד בפוטנציאל שיקום העבריין, בית המשפט מודרך לשקל שיקולים רחבים יותר הכללים בין השאר את המציאות הקשה לפיה בגיןוד לערער הצעיר שחיו עוד לפניו, נחצת משפחה שלמה שנרגסה ללא יכולת שיקום (אמא ובת שנרגסו, ובעלת שנוצרה נכה, לרבות השלכות למעגל המשפחה המורחב). שיקול הלהימה ושיקול ההרתעה לציבור, על כל הנסיבות מהם, עדין מהווים פרמטרים שהפסיקה לוקחת בחשבון באיזון וגזרת הדין. ודוקן, אין חולק שהערער נהג ברשנות שיש לבית המשפט תקיד חינוכי לשרש במסר לציבור".

.62. ובהקשר זה נפסק בע"פ 5754/19 פריסיליה קשתי נ. מ"י, כי הקשיים של נאשם וחשו מפני(Cl)יאתו הינם מנת חלקו של כל אדם מן היישוב המוצא עצמו לראשו בחיו מאחריו סורג ובריח בסביבה קשה שאינו מORGEL אליה, ואינם נסיבות חריגות, וכי מול קשיים אלה יש להנichi הענישה את קדושת חייו של קורבן העבירה (ראה ת.פ (מרכז) 10871-09-15 מ"י נ. חגי'ת עמר).

גם בעפ"ג 16213-09-19 מ"י נ. חורב, מצין בית המשפט ביחס למשיב שם, אדם מן היישוב, אזרח תורם, המתפרנס מגיע כפוי, אשר מעולם לא חווה מאסר כי:

"ברור שעונש של מאסר יפגע בו ובמשפחהו הגרעינית והמורחבת. אולם, אין בנסיבותיו דבר יוצא דופן במיוחד המצדיק סטייה מדיניות הענישה בגיןמת מותות ברשלנות בתאונת דרכים, לפיה יש להטיל על מי שמורשע בעבריה זו מאסר בפועל ממש, לא בעבודות שירות". (עמוד 6 לפסק הדין).

גם בעע"פ 4581/14 אתיאל סיiso נ. מ"י, מצין בית המשפט כי:

"המבקשת צינה בבקשתה, כי היא ציירה נורטטיבית, הנעדרת עבר פלילי או תעבורתי, וכן הדגישה את הנסיבות שנגרמו לה עצמה כתוצאה מה תאונה. ואולם, נסיבות אלה אינן חריגות במקרים של גרים מתאונות ברשלנות כתאונת דרכים, וככלל, אין הן מצדיקות, ככלצמן, המנוועת מהשתת עונש מאסר בפועל."

אף בענינו יש לומר כי לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות ענישה קלה, כפי שתוען לה ב"כ הנאשם, ואף לא נסיבות אישיות או משפחתיות יוצאות דופן.

.63. ב"כ הנאשם מפנה בטיעונו לעונש להמלצות הוועדה הצבורית לבחינת מדיניות הענישה וטיפול בעבריינים - וועדת דורנו, ומדגיש כאמור את העדפת שיקולי השיקום.

בית המשפט המחויז בעניין **ראמי בן צאלח סעید**, התייחס בהרחבה גם לעניין זה, אשרណזן תחילת בחוחות דעתו של בכ' השופט ליבדרו, (בදעת מייעוט). כב' השופט ביטן הדגיש כי המחוקק עצמו ראה זו של גרים מות ברשנות בתאות דרכיים, כבעלת ייחוד יצא דוף וקבע לה, למורות הייתה עבירה רשלנות, מסר מזעריש של שישה חודשים, מתוך עונש מרבי של שלוש שנים מסר. הוראה זו לא שונתה גם לאחר תיקוני החוקיקה 133, 133 ו-137 לחוק העונשין והגשת דוח ועדת דורנر.

בית המשפט קבע עוד כי הקביעה ששיוקלי ההרטעה אינם צריכים להלך בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם היא נכונה, אולם בקביעת מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותה, על בית המשפט להתייחס בין היתר לערך החברתי שנפגע ולמידת הפגיעה בו, ובסיומו של דבר על העונש להלום את חומרת מעשי העבירה בנסיבותו ואת מידת אשמו של הנאשם:

"אין צורך להזכיר מילוי בדבר מיקומו הגבוה של ערך חי האדם בסולם הערכיהם החברתיים, ועל מידת הפגיעה בו במקרה של גרים מות. הדברים הם בבחינת מוסכמה שאינה צריכה ראייה".

עוד מדגיש בית המשפט כי תיקון 13 לא הביא את בית המשפט העליון לשנות מדיניות הענישה, שכן בית המשפט נתן פסקי דין המבוססים על מדיניות הענישה הקיימת, מבל' שראה בתיקון החוק כדבר המצדיק בחינה מחדש של ההלכה הנוגאת.

בהתיחס לדוח **וועדת דורנר**, מצין בית המשפט כי המלצת הוועדה על צמצום השימוש במאסרים קצרים, כאשר המשמעות בעבירות של גרים מות ברשנות בתאות דרכיים בהן כלל תקופות המאסר המוטלות קצרות יחסית, הינה שככל בעבירות אלה לא יוטלו מאסרים בפועל.

עמדת זו, להשquetת בית המשפט המחויז:

"מנוגדת חזיתית לפסקת בית המשפט העליון, ובפועל היא לא התקבלה בפסקה וגם לא הביאה לשינוי בולט בעמדת התביעה הכללית. מאז פרטום הדוח עברו למעלה מרבע שנים ובתקופה זו ניתנו פסקי דין בבית המשפט העליון שחזרו ותיקפו את מדיניות הענישה הנוגאת בעבירות גרים מות בתאות דרכיים. siccomם של דברים הוא, שההלהקה הנוגאת למדיניות הענישה בעבירות גרים מות בתאות דרכיים שרירה וקיימת ועל בתי המשפט הדיוניים לפעול לאורה." (ההדגשה אינה במקור - א.ג)

מסקנות לעניין רף הענישה הסופי ועקרון ההלימה

64. בהתאם לתיקון 13 לחוק העונשין נקבע עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה.

כב' השופט רובינשטיין בע"פ 1523/10 **פלונית נ. מ"י**, ציין כי בגדיר עקרונות העונשה, גמול, הרתעה אישית או כללית, הגנת שלום הציבור או שיקום, ניתנה במסגרת התקoon בכורה לעקרון ההלימות, ולפיו נדרש חיסס הולם בין חומרת מעשה העבירה ואשם הנאשם לבין חומרת העונש שיוות עליו. יחס זה מבטא את עקרון הגמול.

אמנם דברי החוקן כוללים גם איזונים מסווגים שונים שיש לישם בכל מקרה לאגפו כאשר בסיס על כפות המאוזנים מונחים מזה "חומרת מעשי העבירות בנסיבות מיוחדות ומידת אשמו של הנאשם" ומזה "סוג ומידת העונש", וכך שכפות המאוזנים יהיו מעוניינות יש צורך בהילמה - יחס הולם בין הצדדים.

65. בית המשפט הגדר את עקרון הhilma "כוכב הצפון" אשר כולל בגדיר הhilימות את הגמול לפן חומרת המעשה בנסיבות, אך החוקן גם לא התעלם מיסודות עונשה אחרים ובהם הרתעה ושיקום ונסיבות אישיות, אך קבע כאמור בכורה כאמור לעיל.

66. בעינינו קדושת חי אדם היא העומדת בראש שיקולי העונשה, לצד שיקולי הרתעה ויתר שיקולי העונשה. פסיקת בתי המשפט כפי שהובאה בהרחבה לעיל, חזקה והדגישה כי נוכחות הפקרות המרובה בנסיבות, קיופוח חי אדם והאסון הנורא הנגרם למשפחות הקורבנות ובכלל זה חוסר האונים של כלל הגורמים הנלחמים בתאות הדרכים, מחויבים גם בתי המשפט לתרום תרומה למלחמה זו, וזאת על ידי עונשה מחמירה שעיקרה מסר בפועל ופסילה ממושכת מקבלה או החזקה רישיון נהיגה.

**בתיה המשפט חזרו והדגישו כי הדרך להרתיע נהגים אשר באופן נהיגתם מסכנים את יתר
משתמשי הדרכן, מידיהם, היא עונשה בדמות מסר בפועל.**

נסיבותו האישיות של הנאשם משפיעות אף הן על מידת העונשה, שכן עונשה לעולם אינדיבידואלית, ואולם יש להביא בחשבון את טובת הציבור ובמקרה הספציפי גם ובუיקר את קורבן העבירה.

67. לא ניתן להתעלם מההתוצאה הטרגית של התאונה בה קיפח חייו יונה זמיר ז"ל לעיני אלמנתו ובטנו - אשר ספגה אף היא חבלות של ממש שאותותיה ניכרות למשעה עד היום - חבלות ופציעות של ממש בגין נדרשת לטיפולים רפואיים וניתוחים עד עצם היום הזה נוסף על הטרואמה הנפשית העצומה נוכח האירוע והשפעתו על שירותה הצבאי ואורח חייה בכלל.

68. במאמרו, **մבחן הולם למערכת המשפט**, מנתח ד"ר עמי קובו (מתוך עורך הדין ינואר 2014) את העקרונות שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין ומצין שם כי להילמה שני פנים המשלימים זה את זה: האחד הוא במובן של גמול, לתת לרשות רק כרשעתו, שבו העקרון משקף את סolidat הציבור מעשי העבירה ומבטא את מורת הרוח החברתית מהפגיעה בערכיהם חברתיים. והשני הוא ההתאמה והפרופורציה בין חומרת מעשה העבירה ובין העונש שיגזר על הנאשם. **כל שימוש העבירה חמוץ יותר מבחינת מאפייני העבירה ומבחן אשמו של הנאשם, כך העונש צריך להיות חמוץ יותר, ולהפוך.**

69. משנפגע כה אונשות עקרון קדושת החיים, כפי שארע בעניינו, הרי שלא יכולה להיות מחלוקת כי הענישה החמורה הנוגעת בפסקה, הולמת את עבירה כאמור, ויחד עם זאת ההלימה המבטיחה זיקה הולמת בין העבירה ובין העונש, מגבילה את חומרת העונש ואוסרת ענישה יתרה.

כבי השופט קובו מדגיש כי התקoon נועד לגרום לכך שהענישה תהיה בזיקה הדוקה יותר למעשה העבירה ולמידת אשמו של הנאשם, ופחות תליה בזהותו של הנאשם בוודאי שלא תליה בזיהות השופט ותפיסת עולמו האישית:

"שיעור ההלימה, שהוא יסוד מרכזי בקביעת העונש ההולם, שם את הדגש על חומרת העבירה ועל מידת אשמו של הנאשם במבחן מנסיבותיו האישיות שאין רלוונטיות לאשמו, ובכך הפרק את המתחם - כמו אלת הצדק - לעיוור לגזען ולדתו של הנאשם. ההלימה אףօא עשויה למזער את החשש לאפליה, גם אם בלתי מודעת, מצד בית המשפט." (ההדגשה אינה במקור - א.ג.).

בהמשך מצין המחבר כי ההלימה אשר צופה פנוי עבר, בית המשפט יודע בוודאות מעבר לספק סביר שה הנאשם עבר את העבירה וכן את הנسبות המחייבות בביצועה, וכל הפחות במאזן הסתברויות את הנسبות המיקלות הקשורות בביצועה.

70. בעניינו ראוי להציג ואין להתעלם מכך, כי בתאונת לה גרם הנאשם, נגרמו חבלות של ממש חמורות לשתי הולכות רgel נוספת - אלמנתו של המנוח, ובתו. חומרת פגיעהויה של בתו של הנאשם פורטו בהרחבה ואין להקל בהן ראש, ולהסבירן בחשbon מתחם העונש ההולם.

על כן לאור כל הנسبות הקשורות לביצוע העבירה של גרים מות בראשנות, לערך החברתי שנפגע ולמדיניות הענישה הנוגעה, הרי שמתחם העונש ההולם בכל הנוגע למאסר בפועל ובהתחשב בעובדה כי יושתו על הנאשם גם עונש של קנס וכן פסילה משמעותית, בנ"ז 14 ל-26 חודשים מאסר בפועל.

באשר לעונש הפסילה בפועל, אני סבורת כי מתחם העונש ההולם נع בין 6 ל-15 שנות פסילה בפועל.

עוד ראוי להציג כי בעניין **ראמי בן צאלח סעד**, כאמור, צינה כי ההחלטה גילת, כי לגישה מתחם העונש ההולם המשקף רמת רשלנות גבוהה מתחילת לרוב מ-12 חודשים מאסר (עמוד 23 לפסק הדין).

המואשימה בבקשתה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-24 חודשים מאסר בפועל וכי יש לגזר את דיןו של הנאשם בשלוש התוצאות של מתחם זה.

זיקה על המואשימה שתקלה שיקוליה עת שהצעה מתחם ענישה זה.

.71. יחד עם זאת ומובילו להתעלם מהעובדה שבתאונת זו נגרמו גם חבלות של ממש חמורות לשתי הולכות הרgel, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם כפי שציינתי לעיל.

ראוי לציין בעניין זה את קביעותו של בית המשפט המוחז בעפ"ת 20-02-27985 מ"י נ. יעקובובסואן, שניית לאחרונה ביחס למתחם העונשה בעבירה של נהיגה רשלנית וגרימת תאונת דרכים, בה נחבל אדם חבלות של ממש.

.72. בית המשפט חזר והדגיש כי הערכים המוגנים בגדרי עבירות התעבורה בכלל, וUBEIROOT של גרים תאונת דרכים בפרט, הם ההגנה על שלום הציבור ובפרט ציבור משתמשי הדרכ, וההגנה על חי אדם בשלמות גופו. לא יכול להיות חולק על כך שהאינטרס הציבורי מחייב שאיפה לצמצום תאונות הדרכים, והפחחתה המהיר הקשה שאלות גבות הציבור כולו, בין אם בדרך של חינוך וסבירה ובין אם בדרך של אכיפה, מניעה וענישה.

בית המשפט מצין כי על ידי המשפט למלא את חלקם במלחמה החומרה בתופעה של נגע תאונות הדרכים, בדרכ של הטלת עונשה חמירה ובלתי מתאפשרת:

"...לא רק במקרים של גרים מות בתאונת דרכים, אלא גם במקרים בהם נגרמים חבלות ופציעות חמורות, לעיתים בלתי הפיקות הפוגעות באופן קשה באיכות חייהם ובכരיאות נפשם של נפגעי התאונות ובני משפחותיהם" (עמוד 7 לפסק הדין).

על כן קבע בית המשפט בעניין זה כי מתחם העונש המשלב דרגת רשלנות ביןנית עם חבלות קשה מאך לנפגע, אמרו לכלול בין היתר, עונש מאסר שתוחתינו במספר חדשניים שבקרים מתאים ניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשים מאסר, וכן פסילה בפועל בת שנים.

כל זאת נפסק כאמור ביחס לกรรมת תאונת דרכים בה נחבל אדם חבלות של ממש, ועל כן לא ניתן להתעלם בעניינו גם מהלכה זו מקבילות אלו בקביעת מתחם העונש ההולם.

.73. המאשימה בטיעוניה לעונש ביקשה כי בין היתר יוטל על הנאשם פיצוי לזכות הוריו, אחיו ובתו של המנוח וזאת לאור הנזק האמור שנגרם להם לאור התאונה.

ב"כ הנאשם לא התיחס בטיעונו לעונש לעתירתה זו של המאשימה.

אני סבורה כי בנסיבות העניין אין מקום לפסקת פיצוי כספי כمبرוק על ידי המאשימה. כאמור מדובר באובדן חייו של המנוח, ובחברות של ממש חמורות שסבלו אלמנתו של המנוח ובתו.

בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחיב נאשם בשל כל אחת מהUberot שהורשע בהן,

לאדם שנזוק על ידי העבירה, סכום שלא עולה על הקבוע בסעיף כאמור, כאשר קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום החלטה על הפיצויים.

בית המשפט המחויז בענין **אלכסנדר יעקובסון** שאזכור לעיל ציין, כי מוביל להכנס לסוגיית הפיצוי הראי בתיקי' תעבורה וליחס בין חוק פיצויים נגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, כי פסיקת פיצוי נמוך לנגע שסובל מגיעות כה קשות ובלתי הפיכות, היא בבחינת "**לעג לרשות**", ובמצב זהה יתכן שעדייף היה לא להטיל פיצוי כלל ולהותירו להליר האזרחי.

74. אני סבורה כי ישנו קושי במסגרת זו בכימות מספרי של הפיצוי הראי למשפחתו של מי שקייפח חייו בתאונת דרכים קטלנית בגין הסבל והצער שסבלו, וכן למי שסבלו חבלות של ממש כתוצאה מהתאונת.

בנסיבות אלה בהן השחת פיצוי כספי כאמור, כאשר נראה שככל סכום לא יהווה פיצוי הולם וראוי, אני סבורה כי ראוי יותר בנסיבות אלה להוותיר את סוגיית הפיצוי להליר האזרחי, ככל שזה יתנהל בין הצדדים.

75. באשר לנسبותיו האישיות של הנאשם, אלה אין יוצאות דופן באופן שיש בהן כדי להביא לחריגה כה משמעותית ממתחם הענישה כטענת ב"כ הנאשם, ולהשתת לכל היוטר 9 חודשים מאסר בדרך של עבודה שירות.

לא ניתן לכלול את עניינו של הנאשם ונسبותיו בגדון של אחת מן הקטגוריות שצוינו לעיל, המצדיקות הקללה משמעותית בעונשו של הנאשם ובאופן כה חריג.

ברע"פ 548/05 לION ג. מ"י, צינה כב' השופט פורקצתה כי:

"**לנקיטת יד עונשית קשה ומחמורה ישנה השפעה מרתיעה על הנהגים בכביש, ויש בה כדי לקדם את הטמעתה של מודעות ציבורית בדבר החובה לשמור על כללי זיהירות כדי להגן על חי אדם ושלמות גופו.**"

76. זו גם החובה במקורה שלפני, להטיל ענישה מרתיעה - בעיקר כלפי הרבים, קרי הנהגים המסכנים את כל משתמשי הדרכים, גם אם הנאשם עצמו הפנים את חומרת מעשייו, הרי שنسبותיו האישיות אין כאן הצדיקות חריגה ממתחם הענישה, חרף הפגיעה הצפואה בו ובמשפחה, פגעה המבונת מלאיה כתוצאה מכלייתו של הנאשם - בחור צעיר, וכਮוגן מצבו הנפשי כתוצאה ממשיעיו ומתוצאת התאונה.

77. יחד עם זאת כאמור הענישה היא לעולם אינדיבידואלית ויש להתחשב בנسبותיו האישיות והמיוחדות של הנאשם, כפי שפורטו על ידי בא כוחו וכן על ידי האופי מטעמו, וכך שהובאו באריכות בתסוקיר שירות המבחן, כמו גם בעברו התעבורי שainedו מכבד כלל - הנאשם נעדר עבר תעבורי נספּ ונעדר עבר פלילי.

הנאשם כאמור צער, נורטטיבי המחזיק ברישון נהיגה משות 2016, כאשר נכון למועד התאונה החזיק ברישון נהיגה מספר חדשים ספורים. ראוי להציג כי התאונה ארכה ביום 19.8.16 וכתב האישום הוגש ביום 29.12.16, קרי כ ארבעה חודשים בלבד לאחר מכן.

כפי שציינתי מנהג חדש וצעיר מצופה ביותר שאת רף התנהגות זהיר באופן מיוחד, תוך התאמת נהיגתו לתנאי הדרך בזהירות מירבית, וכך שצווין בע' 117/01 **רבת בוגדן סולטנוב נ. התובע הצבאי הראשי**:

"מידת הרשלנות שגילתה המערער בדרך נהיגתו לא הייתה מבוטלת כלל ועיקר. כניסה לעקומה ב מהירות של 80 קמ"ש, תוך התעלמות מתמרור זהה, הינה הרת אסון וביעיר ממשדבר בנהג בלתי מנוסה ובבלתי מיומן. ניתן היה לצפות כי המערער ינהג במסנה זהירות ולא י██ן חייהם של משתמשים בדרך ואת חייו שלו, בנהיגה שאינה תואמת את תנאי הדרך והמקום".

בהמשך מצין בית המשפט גם את תוכאות התאונה אשר גדעו את חייו של אדם צער, אב לילדים אשר כמו עניינו, כל "חטאנו" היה כי נקלע במקרה לזרת האירוע, מבלתי שיכל היה למנוע את התאונה עצמה, כאמור בעניינו התהלך המנוח עם בני משפחתו על מדרוכה המיעדת להולכי רגל.

78. תחילת כפר הנאשם במיחס לו ובנסיבות אלה הוחל בשמיית הראיות, רק ביום 19.2.1.2. הודיעו הצדדים על הגשת כתב אישום מתוקן, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות המיחסות לו. עניין זה טען ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש כי כפирתו של הנאשם בעובדות המיחסות לו בכתב האישום, וניהולו של התקיק לא היה לשווה, וזאת לנוכח האישומים בו. אמןם לא תיזקף לחובתו של הנאשם העובדה כי בחר לכפור בעובדות המיחסות לו לנחל את משפטו, **יחד עם זאת ובכל הכבוד הרاوي אינו מסכימה עם קביעתו של ב"כ הנאשם כי ניהול התקיק לא היה לשווה.**

כפי שצווין בתחילת, תיקון כתב האישום בא ידי ביטוי ב邏輯 ששתי הוראות החיקוק ביחס לעבירות מסווג ברירת משפט אשר יוחסו לנאשם - נהיגה ב מהירות בלתי סבירה וסטייה מנתיב נסעה, ואולם עובדות כתב האישום (למעט תיקון מהירות הנסעה מ-70 קמ"ש ל-65 קמ"ש), נותרו עניין וביססו את רשלנותו של הנאשם בעצם סטייה בחודות מנתיב נסיעתו, בעקבמה שלפניו, ובאופן שעלה עם רכבו על המדרוכה המיעדת להולכי הרגל, כשהדבר עלול לגרום להפרעה וסיכון.

על כן, עובדיות, חלפו כשנתיים וחצי מאירוע התאונה ועד להרשעתו של הנאשם.

80. לסיום מצאתי לנכון להביא מדברי כב' הנשיאה חיות, בעניין בג"ץ 12/681 **שחר מרים גרינשפן ואח' נ. היוזץ המשפטי לממשלה ואח'**, שכן גזרת דיןו של הנאשם שלפני הייתה לא קלה ולא התלבטות.

בעניין **גרינשפן**, חזרה והדגישה כב' הנשיאה חיות את הדברים הבאים:

"האמרה שמצוות חבריו (הכוונה היא לאמרתו של הנשיא גרוניס, כי: **Hard cases make bad law**) אכן מהוות עבורהנו כשופטים תמרור אזהרה מפני פריצת גדרי החוק ומפני סטייה מقلלים ומעקרונות משפטיים באותם מקרים קשים בהם נוטה לבנו אחר טיעוני בעל דין, אך את הסעד שהוא מבקש קצחה יד המשפט מלאתת".

.81. בנסיבות אלה ובסוף של יום, ולאחר ש שקלתי ובחןתי היטב את נסיבות התאוננה, תוצאות התאוננה, מדיניות הענישה הנוגגת, מתחם הענישה וטיעוני הצדדים לעונש, נסיבותו האישיות של הנאשם, וכן את מכלול שיקולי הענישה הרלוונטיים, הגיעתי לכדי מסקנה כי הענישה הראויה בעניינו של הנאשם היא כדלקמן:

.א. אני גוזרת על הנאשם 15 חודשים מאסר לRICTO בפועל.

ה הנאשם יתיצב לRICTO עונש המאסר ביום 14.10.20 בשעה 08:00.

.ב. הנני פוסלת את הנאשם מלקלבל או מלחזיק את רישיון הנהיגה לתקופה של 9 שנים.

הפסילה תמנה מיום 19.8.16 ללא צורך בהפקדת רישיון הנהיגה.

אני מורה על ביטול פסילתו של הנאשם מהחזקת רישיון נהיגה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

.ג. הנני פוסלת את הנאשם מלקלבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

.ד. הנני גוזרת על הנאשם 6 חודשים מאסר אשר ירכזו במידה וה הנאשם יבצע וירשע בביצוע עבירה של גרים מתوات ברשלנות בהתאם לסעיף 64 לפקודת התעבורה, תוך 3 שנים מהיום.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ו' תשרי תשפ"א, 24/09/2020 במעמד הנוכחים.

איילת גרבוי, שופטת

החלטה

אני מורה על עיכוב ביצוע רכיב המאסר למשך 60 ימים.

אני מורה על עיכוב יציאתו של הנאשם מהארץ. הנאשם יפקיד דרכונו בנסיבות בית המשפט לטעורה בתוך 7 ימים, ככל שהוא לא הופקד.

התחייבות הנאשם מצד ג' על התיקות הנתבע לריצוי מסרו נרשמו לפני בית המשפט.

ניתנה והודעה היום ו' תשרי תשפ"א, 24/09/2020 במעמד הנוכחים.

איילת גרבוי, שופטת

הוקלד על ידי עיתמייכאל